

Richard Wagner

Tristan und Isolde

ERSTER AUFZUG
EINLEITUNG
ERSTE SZENE

PRVNÍ DĚJSTVÍ
PŘEDEHRA
PRVNÍ SCÉNA

(Zeltartiges Gemach auf dem Vorderdeck eines Seeschiffes, reich mit Teppichen behangen, beim Beginn nach dem Hintergrunde zu gänzlich geschlossen; zur Seite führt eine schmale Treppe in den Schiffsraum hinab. - Isolde auf einem Ruhebett, das Gesicht in die Kissen gedrückt. - Brangäne einen Teppich zurückgeschlagen haltend, blickt zur Seite über Bord)

(Komnata podoby stanu na přídi lodi, bohatě ověšená koberci, je na počátku v pozadí úplně uzavřena; po straně vedou úzké schody do podpalubí. - Isolda na pohovce, obličej zabořen v podušku. - Brängena odhrnujíc koberec, hledí po straně přes palubu)

STIMME EINES JUNGEN SEEMANNNS

HLAS MLADÉHO NÁMOŘNÍKA

(aus der Höhe, wie vom Mast her, vernehmbar)

(zaznívající z výše stěžně)

Westwärts
schweift der Blick;
ostwärts
streicht das Schiff.
Frisch weht der Wind
der Heimat zu:
mein irisch Kind,
wo weilest du?
Sind's deiner Seufzer Wehen,
die mir die Segel blähen?
Wehe, wehe, du Wind! -
Weh, ach wehe, mein Kind! -
Irische Maid,
du wilde, minnige Maid!

Zrak můj
v západ zří;
loď na
východ jde.
Nás vítá vánkem
domov náš:
kde irské dítě,
prodléváš?
Je vzdechů tvých to síla,
čím plachta dme se bílá?
Vánku, vánku, věj dál! -
Dívko má, jaký žal!
Irčanko má,
ty divoká, milostná!

ISOLDE

(jäh auffahrend)

(nähle se vzchopivší)

Wer wagt mich zu höhnen?

(Sie blickt verstört um sich)

Brangäne, du?
Sag', - wo sind wir?

(an der Öffnung)

Blaue Streifen
stiegen im Osten auf;
sanft und schnell
segelt das Schiff:
auf ruhiger See vor Abend
erreichen wir sicher das Land.

Kdo smí mne tak tupit?

(Rozhlíží se vyděšena)

Brängenno, ty?
Mluv - kde jsme to?

(u otvoru)

Modrý pás
na východě vznáší se;
mírně nás
v dál nese loď:
my stíšenou plání s tmícím se
soumrakem stihneme zem.

BRANGÄNE

ISOLDE

Welches Land?

Kterou zem?

BRANGÄNE

Kornwalls grünen Strand.

Kornwall je náš cíl.

ISOLDE

Nimmermehr!
Nicht heut, noch morgen!

Nikdy ne!
Ni dnes, ni zítra!

BRANGÄNE

*(lässt den Vorhang zufallen
und eilt bestürzt zu Isolde)*

*(spustí záclonu
a spěchá zděšena k Isoldě)*

Was hör' ich? Herrin! Ha!

Co slyším? Kněžno! Ha!

ISOLDE

(wild vor sich hin)

(divoce před sebe)

Entartet Geschlecht!
Unwert der Ahnen!
Wohin, Mutter,
vergabst du die Macht,
über Meer und Sturm zu gebieten?
O zahme Kunst
der Zauberin,
die nur Balsamtränke noch braut!
Erwache mir wieder,
kühne Gewalt;
herauf aus dem Busen,
wo du dich bargst!
Hört meinen Willen,
zagende Winde!
Heran zu Kampf
und Wettergetös'!

Jak zručný to rod!
Svých předků hanba!
Kde, o ,matko
je tvá hrozná moc,
kterou mořem, bouří jsi vládla?
Ach, čím je kouzlo
spoutané,
jež jen sváfet zná balsám v lék!
Ty spoutaná sílo,
vzbouzej se již;
a vzhůru z mých ňader,
kde skryta spíš!
Mou znejte vůli,
váhavé větry!
Sem spějte vznítit
boj živlů všech!

Zu tobender Stürme
wütendem Wirbel!
Treibt aus dem Schlaf
dies träumende Meer,
weckt aus dem Grund
seine grollende Gier!
Zeigt ihm die Beute,
die ich ihm biete!
Zerschlag es dies trotzige Schiff,
des zerschellten Trümmer verschling's!
Und was auf ihm lebt,
den wehenden Atem,
den lass' ich euch Winden zum Lohn!

BRANGÄNE

*(im äussersten Schreck,
um Isolde sich bemühend)*

O weh!
Ach! Ach
des Übels, das ich geahnt!
Isolde! Herrin!
Teures Herz!
Was bargst du mir so lang?
Nicht eine Träne
weintest du Vater und Mutter;
kaum einen Gruss
den Bleibenden botest du.
Von der Heimat scheidend
kalt und stumm,
bleich und schweigend
auf der Fahrt;
ohne Nahrung,^o
ohne Schlaf;
starr und elend,
wild verstört:
wie ertrug ich,
so dich sehend,
nichts dir mehr zu sein,
fremd vor dir zu stehn?
Oh, nun melde,
was dich müht!
Sage, künde,
was dich quält!
Herrin Isolde,
trauteste Holde!
Soll sie wert sich dir wöhnen,
vertraue nun Brangänen!

Nech bouř vztekle řádit
zvířeným děsem!
Spát nenech déle
mořskou tu pláň,
vzbuď v jejích hlubinách
závistný vztek!
Spěj kořist zřítí,
v plen již tu dávám!
Ty rázem zdrť pyšnou tu loď,
trosek spoustu shlť bezedná hloub!
A vše, co tu jest,
co živo tu dýše,
to odplatou vám, větry, buď!

*(v nejvyšším zděšení,
konejší Isoldu)*

Ó žel!
Ach! Ach
já v duši tušila zlo!
Isoldo! Paní!
Lásko má!
Co skrýváš v ňadru svém?
Bez slzí vláhy
v dál šla's od otce i matky;
 pryč od svých přátel
bez slova lásky šla's.
Chladem vál ten němý
odchod tvůj,
něm je tvůj ret,
zbledla tvář;
v hladu trýzni,
stále dlíš;
v hrůzy tísní,
duch tvůj mře:
Ó, již dél to
snášet nelze,
nejsem více tvou,
mám ti cizí být?
Ó, již zjev mi,
trýzeň svou!
Svěř se, sděl mi,
bídy tíž!
Ó, má Isoldo,
má sladká lásko!
Soucit s bídnou měj ženou,
měj útrpnost s Brängenou!

ISOLDE

Luft! Luft!

Mir erstickt das Herz!

Öffne! Öffne dort weit!

(Brangäne zieht eilig die Vorhänge in der Mitte auseinander)

Vzduch! Vzduch!

Krev mi žárem žhne!

Otevř! Otevř již tam!

(Brangäna rozhrne spěšně opony uprostřed)

ZWEITE SZENE

DRUHÁ SCÉNA

(Man blickt dem Schiff entlang bis zum Steuerbord, über den Bord hinaus auf das Meer und den Horizont. Um den Hauptmast in der Mitte ist Seevolk, mit Tauen beschäftigt, gelagert; über sie hinaus gewahrt man am Steuerbord Ritter und Knappen, ebenfalls gelagert; von ihnen etwas entfernt Tristan, mit verschränkten Armen stehend, und sinnend in das Meer blickend; zu Füßen ihm, nachlässig gelagert, Kurwenal)

(Je vidět po délce lodi až k zádi a přes palubu na širé moře až po obzor. Kolem hlavního stěžně uprostřed jsou lodníci, zaměstnávající se lanovím; na zádi jsou rozloženi rytíři a panoši; od nich poněkud vzdálen Tristan se založenýma rukama hledí zamyšlen do vln; jemu u nohou nedbale leží Kurwenal)

Vom Maste her, aus der Höhe,
vernimmt man wieder die

Z výše stěžně je opět slyšeti

STIMME DES JUNGEN SEEMANNS

HLAS MLADÉHO NÁMOŘNÍKA

Frisch weht der Wind
der Heimat zu:
mein irisch Kind,
wo weilest du?
Sind's deiner Seufzer Wehen,
die mir die Segel blähen?
Wehe, wehe, du Wind!
Weh, ach wehe, mein Kind!

Nás vítá vánkem
domov náš:
kde, irské dítě,
prodléváš?
Je vzdechů tvých to síla,
Čím plachta dme se bílá?
Vánku, vánku, věj dál!
Dívko má, jaký žal!

ISOLDE

(deren Blick sogleich Tristan fand und starr auf ihn geheftet blieb, dumpf für sich)

Mir erkoren,
mir verloren,
hehr und heil,
kühn und feig!
Todgeweihtes Haupt!
Todgeweihtes Herz!

(zu Brangäne, unheimlich lachend)

Was hältst du von dem Knechte?

(ihrem Blicke folgend)

Wen meinst du?

Dort den Helden,
der meinem Blick
den seinen birgt,
in Scham und Scheue
abwärts schaut.
Sag, wie dünkt er dich?

Frägst du nach Tristan,
teure Frau?
dem Wunder aller Reiche,
dem hochgepriesnen Mann,
dem Helden ohne Gleiche,
des Ruhmes Hort und Bann?

(sie verhöhnend)

Der zagend vor dem Streiche
sich flüchtet, wo er kann,
weil eine Braut er als Leiche
für seinen Herrn gewann!
Dünkt es dich dunkel,
mein Gedicht?
Frag ihn denn selbst,
den freien Mann,
ob mir zu nahn er wagt?
Der Ehren Gruss
und zücht'ge Acht

(jejíž zrak ihned našel Tristana, na němž strnule ulpěl, přitlumeně pro sebe)

Mně byl souzen,
mnou byl ztracen,
v slávě pyšný,
v bídě sláb!
Smrt skloň šiji tvou!
Smrt znič srdce tvé!

(k Brangäně, příšerně se smějíc)

Co soudíš o tom rabu?

(sledujíc její pohled)

O kom to?

Tam o vůdci,
jenž v rozpacích
tam klopí zrak,
a studem schvácen
stranou zří.
Mluv, co zdá se ti?

BRANGÄNE

Je míněn Tristan,
paní má?
Co div jej všude cení,
jde s ním vždy chvály zvěst,
rek, jemuž rovno není,
on slávy poklad jest?

ISOLDE

(po ní posměšně)

Jenž neví v hanbě žhoucí,
kam skrýti by se měl,
získat že nevěstu mroucí
pro svého kréle jel!
Zdá se ti temnou
moje řeč?
Ať řekne sám,
ten slavný muž,
proč bojí blíž se jít?
A úctu paní
vzdátí své

vergisst der Herrin
der zage Held,
dass ihr Blick ihn nur nicht erreiche,
den Helden ohne Gleiche!
Oh, er weiss
wohl, warum!
Zu dem Stolzen geh,
meld ihm der Herrin Wort!
Meinem Dienst bereit,
schleunig soll er mir nahn.

proč zapomněl
ten smutný rek,
že svůj zrak klopí v studu chvění,
rek, jemuž rovno není!
Já i on
víme proč!
Ku pyšnému jdi
a mou mu vůli zjev!
K službě mé by hned
vlídně hotov teď byl.

BRANGÄNE

Soll ich ihn bitten,
dich zu grüssen?

Mám snad jej žádat,
čest by vzdal ti?

ISOLDE

Befehlen liess
dem Eigenholde
Furcht der Herrin
ich, Isolde!

Buď zván ten rab
sem k mému holdu
ctít ať přijde
mne, Isoldu!

(Auf Isoldes gebieterischen Wink entfernt sich Brangäne und schreitet verschämt dem Deck entlang dem Steuerbord zu, an den arbeitenden Seeleuten vorbei. Isolde, mit starrem Blicke ihr folgend, zieht sich rücklings nach dem Ruhebett zurück, wo sie sitzend während des Folgenden bleibt, das Auge unabgewandt nach dem Steuerbord gerichtet)

(Na velitelský Isoldin pokyn se Brangäna vzdálí a kráčí ostýchavě kolem pracujících lodníků přes palubu na zád'. Isolda ji sleduje strnulými zraky a uchyluje se zpět k pohovce; tam sedíc během následujícího vyčkává a dívá se stále upřeně k zádi)

KURWENAL

*(der Brangäne kommen sieht,
zupft, ohne sich zu erheben,
Tristan am Gewande)*

*(jenž zří Brangänu přicházeti,
aniž by se zdvihl,
zatahá Tristana za roucho)*

Hab acht, Tristan!
Botschaft von Isolde.

Zde viz, Tristane!
Posel od Isoldy.

TRISTAN

(auffahrend)

(vzchopiv se)

Was ist? Isolde? -

Co jest? Isolda? -

(Er fasst sich schnell, als Brangäne vor ihm anlangt und sich verneigt)

(vzpamatovav se rychle, když Brangäna k němu došla a uklonila se)

Von meiner Herrin?
Ihr gehorsam,
was zu hören

Od mé jdeš kněžny?
Rád chci znáti,
co mi říci

meldet höfisch
mir die traute Magd?

dvorně vlídná
přišla dívka sem?

BRANGÄNE

Mein Herre Tristan,
euch zu sehen
wünscht Isolde,
meine Frau.

Můj vzácný pane,
zřítí ždá si
vás Isolda,
paní má.

TRISTAN

Grämt sie die lange Fahrt,
die geht zu End';
eh' noch die Sonne sinkt,
sind wir am Land.
Was meine Frau mir befehle,
treulich sei's erfüllt.

Ji nudí plavby běh?
vždyť končí již;
dřív, nežli den se stmí,
má zemi zřít.
Co paní má káže činit,
já chci plnit rád.

BRANGÄNE

So mög Herr Tristan
zu ihr gehn:
das ist der Herrin Will'.

By šel pan Tristan
ihned k ní:
to paní vůle jest.

TRISTAN

Wo dort die grünen Fluren
dem Blick noch blau sich färben,
harrt mein König
meiner Frau:
zu ihm sie zu geleiten,
bald nah ich mich der Lichten:
keinem gönnt' ich
diese Gunst.

Kde břeh se v dálce modrá
a příboj bíle pění,
čeká král již
paní mou:
a k němu bych ji doved',
já v krátku k jasné přijdu:
nevzdám já se
přízně té.

BRANGÄNE

Mein Herre Tristan,
höre wohl:
deine Dienste
will die Frau,
dass du zur Stell ihr nahtest
dort, wo sie deiner harrt.

Pan Tristan slyšel,
mou přec řeč:
paní k své jej
službě zve,
ať proto jde jen blíže
tam, kde naň čeká již.

TRISTAN

Auf jeder Stelle,
wo ich steh,
getreulich dien ich ihr,
der Frauen höchster Ehr';
liess ich das Steuer
jetzt zur Stund',
wie lenkt' ich sicher den Kiel

Tvé vzácné paní
sloužím rád
a ctím, ať dlím kde chci,
ten výkvět všechněch žen;
kormidla vzdálit
zda se smím,
když mám teď jistě vést loď

zu König Markes Land?

kde krále Marka zem?

BRANGÄNE

Tristan, mein Herre!
Was höhnt du mich?
Dünkt dich nicht deutlich
die tör'ge Magd,
hör meiner Herrin Wort!
So, hiess sie, sollt ich sagen:
Befehlen liess
dem Eigenholde
Furcht der Herrin
sie, Isolde.

Tristane, můj pane!
Nač výsměch ten?
Zdá-li se temnou
ti služky řeč,
slyš, paní má co dí:
Tak přímo mám ti říci:
Buď zván ten rab
sem k mému holdu,
ctít ať přijde
mne, Isoldu.

KURWENAL

(aufspringend)

(vyskočiv)

Darf ich die Antwort sagen?

Zda odpověď smím dáti?

TRISTAN

(ruhig)

(klidně)

Was wohl erwidertest du?

Mluv, co bys odvětil ty?

KURWENAL

Das sage sie
der Frau Isold'!
Wer Kornwalls Kron'
und Englands Erb'
an Irlands Maid vermacht,
der kann der Magd
nicht eigen sein,
die selbst dem Ohm er schenkt.
Ein Herr der Welt
Tristan der Held!
Ich ruf's: du sag's, und grollten
mir tausend Frau Isolden!

To vyříd'
paní Isoldě!
Kdo země trůn
a dědictví
dal irské dívce v dar,
ten nemůž' děvy
rabem být,
již svému strýci vzdal.
Je světa pán
Tristan, rek náš!
Jí rci, že vždy mu hold vzdám,
to navzdor všem Isoldám!

*(Da Tristan durch Gebärden ihm
zu wehren sucht und Brangäne entrüstet
sich zum Weggehen wendet, singt
Kurwenal der zögernd sich Entfernenden
mit höchster Stärke nach:)*

*(Co Tristan se jej snaží posuňky
umlčeti a Brangäna rozhořčena se
obrátila k odchodu, zpívá Kurwenal za
váhavě se vzdalující s největší silou)*

"Herr Morold zog
zu Meere her,
in Kornwall Zins zu haben;
ein Eiland schwimmt
auf ödem Meer,
da liegt er nun begraben!
Sein Haupt doch hängt

"Pan Morold přeplul
moře k nám,
jel v Kornwal pro daň z dáli;
kdes v moři spí
teď sám a sám
hrob tmí se v stínu skály!
Jen hlava v Irsko

im Irenland,
als Zins gezahlt
von Engeland:
hei! unser Held Tristan,
wie der Zins zahlen kann!"

vrácena,
jest Anglie daň
splacena:
zdráv buď rek náš Tristan,
jak on zná splácet daň!"

(Kurwenal, von Tristan fortgescholten, ist in den Schiffsraum hinabgestiegen; Brangäne in Bestürzung zu Isolde zurückgekehrt, schliesst hinter sich die Vorhänge, während die ganze Mannschaft aussen sich hören lässt)

(Kurwenal, zakřiknut Tristanem, sestoupil do lodních prostor, Brangäna se vrací zaražena k Isoldě, zatáhne opět záclony; mezi tím je všechno mužstvo z venčí slyšet hlasitě zpívat)

ALLE MÄNNER

VŠICHNI MUŽI

"Sein Haupt doch hängt
im Irenland,
als Zins gezahlt
von Engeland:
hei! unser Held Tristan,
wie der Zins zahlen kann!"

"Jen hlava v Irsko
vrácena,
jest Anglie daň
splacena:
zdráv buď rek náš Tristan,
jak on zná splácet daň!"

DRITTE SZENE

TŘETÍ SCÉNA

(Isolde und Brangäne allein, bei vollkommen wieder geschlossenen Vorhängen. Isolde erhebt sich mit verzweiflungsvoller Wutgebärde. Brangäne stürzt ihr zu Füßen)

(Isolda a Brangäna samy při zcela spuštěných oponách. Isolda povstane se zoufale rozlíceným posuňkem. Brangäna se jí vrhne k nohám)

BRANGÄNE

Weh, ach wehe!
Dies zu dulden!

Ach ten posměch
snést nelze!

ISOLDE

(dem furchtbarsten Ausbruche nahe, schnell sich zusammenraffend)

(jsouc blízka strašlivému výbuchu, rychle se vzpamatuje)

Doch nun von Tristan!
Genau will ich's vernehmen.

Nuž mluv, co Tristan!
Chci znáti vše, co mi vzkázal.

BRANGÄNE

Ach, frage nicht!

Ach, ptát se nechtěj!

ISOLDE

Frei sag's ohne Furcht!

Rci bez bázně vše!

BRANGÄNE

Mit höf'schen Worten
wich er aus.

On výmluv dvorných
plno měl.

ISOLDE

Doch als du deutlich mahntest?

A když jsi stála na svém?

BRANGÄNE

Da ich zur Stell
ihn zu dir rief:
wo er auch steh',
so sagte er,
getreulich dien er ihr,
der Frauen höchster Ehr';
liess' er das Steuer
jetzt zur Stund',
wie lenkt' er sicher den Kiel
zu König Markes Land?

Když k službě tvé
jsem zvala jej:
že slouží rád,
tak pravil sám,
a ctí, ať dlí kde chce,
ten výkvět všechněch žen;
vzdálit zda kormidla
se smí,
když má teď vést jistě loď
kde krále Marka zem?

(schmerzlich bitter)

(bolestně a hořce)

"Wie lenkt' er sicher den Kiel
zu König Markes Land?"

"Když má teď vést jistě loď,
kde krále Marka zem?"

(grell und heftig)

(příkře a prudce)

Den Zins ihm auszuzahlen,
den er aus Irland zog!

On daň mu platit pílí,
již v Irsku získal proň!

BRANGÄNE

Auf deine eignen Worte,
als ich ihm die entbot,
liess seinen Treuen Kurwenal! -

A když pak tvým jsem slovem,
jej zvala blíže k nám,
Tu jeho přítel Kurwenal! -

ISOLDE

Den hab ich wohl vernommen,
kein Wort, das mir entging.
Erfuhrest du meine Schmach,
nun höre, was sie mir schuf.

Znám posměch jeho bídny,
mně slůvka neušlo.
Když znáš teď mé hanby tíž,
máš znáti, původ kde má.

Wie lachend sie
mir Lieder singen,
wohl könnt auch ich erwidern!
Von einem Kahn,
der klein und arm
an Irlands Küste schwamm,
darinnen krank
ein siecher Mann

Zlý výsměch v jejich
zní-li písni,
já vím, jak mám jej splácet!
Kdys vetchý člun,
vln hříčka mdlá
plul v Irska přímoří,
v něm chorý muž
se na dně chvěl

elend im Sterben lag.
Isoldes Kunst
ward ihm bekannt;
mit Heilsalben
und Balsamsaft
der Wunde, die ihn plagte,
getreulich pflieg sie da.
Der "Tantris"
mit sorgender List sich nannte,
als Tristan
Isold' ihn bald erkannte,
da in des Müss'gen Schwerte
eine Scharte sie gewährte,
darin genau
sich fügt' ein Splitter,
den einst im Haupt
des Iren-Ritter,
zum Hohn ihr heimgesandt,
mit kund'ger Hand sie fand.
Da schrie's mir auf
aus tiefstem Grund!
Mit dem hellen Schwert
ich vor ihm stund,
an ihm, dem Überfrechen,
Herrn Morolds Tod zu rächen.

Von seinem Lager
blickt' er her, -
nicht auf das Schwert,
nicht auf die Hand, -
er sah mir in die Augen.
Seines Elendes
jammerte mich; -
das Schwert - ich liess es fallen!
Die Morold schlug, die Wunde,
sie heilt' ich, dass er gesunde,
und heim nach Hause kehre, -
mit dem Blick mich nicht mehr beschwere!

BRANGÄNE

O Wunder! Wo hatt' ich die Augen?
Der Gast, den einst
ich pfliegen half?

ISOLDE

Sein Lob hörtest du eben:
"Hei! unser Held Tristan" -
der war jener traur'ge Mann.

a v bídné trýzni mřel.
K Isoldě spěl,
jíž kouzla znal;
ta svým lékem
hned zázračným
mu vlídně léčí ránu,
jež trýzní zlou mu jest.
Že "Tantris "
jak v Isti sám se dával zváti,
je Tristan
Isolda měla znáti,
bez hrotu meč měl v ruce
muž jenž zmíral u ní v muce,
a rzivý hrot
se rděl kdys v hlavě,
jíž poslal jí
kdos vyzývavě
zpět s hanou v irskou vlast.
Ten hrot byl meče část.
Mně výkřik hrůzy
z úst se dral!
Přede mnou vrah
Moroldův sám stál.
Můj meč na hrud' mu mířil,
krev Morolda by smířil.

Ze svého lože
zíral bled, -
ne na můj meč,
ne k ruce mé -
v můj stále zrak se hroužil.
Soucit s bídným
tu vzplál v duši mé; -
a meč - ten kles' mi náhle!
Jež Moroldem mu dána,
když zhojila zlá se rána,
spěl k svým přes moře nivy, -
přestal tížit mne zrak ten snivý!

Ó zázrak, což smím tak se mýlit?
Ten host, jenž mřel
mi v náručí?

Jej chválit slyšíš právě:
"Zdráv buď náš rek Tristan" -
náš host chorý tak je zván.

Er schwur mit tausend Eiden
mir ew'gen Dank und Treue!
Nun hör, wie ein Held
Eide hält!
Den als Tantris
unerkannt ich entlassen,
als Tristan
kehrt' er kühn zurück;
auf stolzem Schiff,
von hohem Bord,
Irlands Erbin
begehrt er zur Eh'
für Kornwalls müden König,
für Marke, seinen Ohm.
Da Morold lebte,
wer hätt' es gewagt
uns je solche Schmach zu bieten?
Für der zinspflicht'gen
Kornen Fürsten
um Irlands Krone zu werben!
Ach, wehe mir!
Ich ja war's,
die heimlich selbst
die Schmach sich schuf.
Das rächende Schwert,
statt es zu schwingen,
machtlos liess ich's fallen!
Nun dien ich dem Vasallen!

BRANGÄNE

Da Friede, Sühn' und Freundschaft
von allen ward beschworen,
wir freuten uns all' des Tags;
wie ahnte mir da,
dass dir es Kummer schüf'?

ISOLDE

O blinde Augen!
Blöde Herzen!
Zahmer Mut,
verzagtes Schweigen!
Wie anders prahlte
Tristan aus,
was ich verschlossen hielt!
Die schweigend ihm
das Leben gab,
vor Feindes Rache
ihn schweigend barg;
was stumm ihr Schutz

Mne slíbil stále ctíti
sám přísahou se vázal!
Však slyš, jak se rek
přísah zřek'!
Jenž co Tantris
k svým se moh' neznám vrátit,
co Tristan
k nám zas připlul zpět;
a z lodi své,
kde v pýše stál,
kněžnu irskou
hned žádal za choť
pro kornwallského krále,
pro Marke, svého ujce.
Když Morold chránil
náš kraj rodný sám,
zda směl někdo nás tak ztupit?
Vazal dřív, chtíti
Irska korunou
zdobit skráň mdlého krále!
Krev tvář mi žhne!
Bídě mé
jen zrůdný soucit
původ dal.
Mně ochabla paž
mstít jež se měla
slába v svém teď žalu,
já sloužit mám vazalu!

Když národ přál si smíru
a přísahou jej stvrdil,
tu všem blahem zářil zrak;
to, zdá se, že tobě
působí jen žal?

Zrak slábne vám již,
slábnou srdce,
síly vzmach,
a vzdor je němý!
jak hlásal chlubně
Tristan v svět,
co na rtech mělo mřít!
Můj ret byl něm,
když v trýzni mřel,
můj ret byl něm
a před mstou jej kryl;
můj ret byl něm

zum Heil ihm schuf, -
mit ihr gab er es preis!
Wie siegprangend
heil und hehr,
laut und hell
wies er auf mich:
"Das wär ein Schatz,
mein Herr und Ohm;
wie dünkt euch die zur Eh'?"
Die schmucke Irin
hol ich her;
mit Steg und Wegen
wohlbekannt,
ein Wink, ich flieg
nach Ireland:
Isolde, die ist euer! -
mir lacht das Abenteuer!"
Fluch dir, Verruchter!
Fluch deinem Haupt!
Rache! Tod!
Tod uns beiden!

*(mit ungestümer Zärtlichkeit
auf Isolde stürzend)*

O Süsse! Traute!
Teure! Holde!
Goldne Herrin!
Lieb' Isolde!

*(Sie zieht Isolde allmählich
nach dem Ruhebett)*

Hör mich! Komme!
Setz dich her!
Welcher Wahn!
Welch eitles Zürnen!
wie magst du dich betören,
nicht hell zu sehn noch hören?
Was je Herr Tristan
dir verdankte,
sag, konnt' er's höher lohnen,
als mit der herrlichsten der Kronen?
So dient' er treu
dem edlen Ohm;
dir gab er der Welt
begehrlichsten Lohn:
dem eignen Erbe,
echt und edel,

když zdrav plul v dál, -
Vše to dal světu v plen!
Pak s jáсотem
vítězným
šel a k mé
hanbě směl říct:
"Já dívku znám,
je půvab sám;
za tvou, strýče, choť
tu krásnou Irku
získat chci;
vždyť v Irsku každý
kámen znám,
jen kyň a já
na pout se dám:
Isolda tvou má býti! -
chci dobrodružství mítí!"
Zhyň, zrádce bídný!
Zhyň v bídě své!
Zkáza! Zmar!
Smrt nám dvěma!

*(s nezkrotnou něžností
se vrhá k Isoldě)*

Má krásu! Sílo!
Spáso! Touho!
Má ty lásko!
Má Isoldo!

*(Táhne Isoldu zvolna
k pohovce)*

Slyš mne! Blíž pojd!
V náruč mou!
Zrádný klam!
Tvůj hněv tě šálí!
Jak můžeš v klamu žíti,
vše v klamném stínu zřítí?
Když tě pan Tristan
slíbil ctíti,
ted chce bys první v říši,
se zvedla k trůnu skvělé výši.
Tak svému strýci
sloužit zná;
rád on vzdal se
světa nejvyšší mzdy:
když práva na trůn
sám se zřekl,

BRANGÄNE

entsagt er zu deinen Füßen,
als Königin dich zu grüssen!

(Isolde wendet sich ab)

Und warb er Marke
dir zum Gemahl,
wie wolltest du die Wahl doch schelten,
muss er nicht wert dir gelten?
Von edler Art
und mildem Mut,
wer gliche dem Mann
an Macht und Glanz?
Dem ein hehrster Held
so treulich dient,
wer möchte sein Glück nicht teilen,
als Gattin bei ihm weilen?

ISOLDE

(starr vor sich hinblickend)

Ungeminnt
den hehrsten Mann
stets mir nah zu sehen,
wie könnt ich die Qual bestehen?

BRANGÄNE

Was wahnst du Arge?
Ungeminnt? -

*(Sie nähert sich schmeichelnd
und kosend Isolde)*

Wo lebte der Mann,
der dich nicht liebte?
der Isolde sah,
und in Isolden
selig nicht ganz verging?
Doch, der dir erkoren,
wär' er so kalt,
zög ihn von dir
ein Zauber ab:
den bösen wüsst ich
bald zu binden;
ihn bannte der Minne Macht.

*(mit geheimnisvoller Zutraulichkeit
ganz zu Isolde)*

Kennst du der Mutter

co má, vše ti k nohám skládá,
svou královnou zvat tě žádá!

(Isolda se odvrací)

A když pan Marke
tě za choť ždá,
proč cti té nechtěla bys dbáti,
proč chceš se slávy vzdáti?
Kdo způsob zná
a jemný mrav,
svou slávou kdo smí
se rovnat s ním?
Komu přítelem
je ctný rek náš,
proč sdílet čest s ním se zdráháš
chotí krále býti váháš?

(hledíc upřeně před sebe)

Lásky prost
ten vzácný muž
blízko mne chce dlíti,
zda lze v této trýzni žíti?

Ty zlá, co míníš?
Lásky prost? -

*(Blíží se k Isoldě
a lichotně se k ní tulí)*

Je živ muž, jenž nechtěl,
by rád tě míti?
Jenž Isoldu zřel,
a jež Isoldy
nezmámil svůdný zjev?
Však ten, jenž ti souzen,
byť chlazen byl,
byť mocí čárnou
brán ti byl:
přec kouzlo znám já
jímž lze zlákat
jej v moc sladkých lásky pout.

*(s tajuplnou důvěrností
zcela blízko u Isoldy)*

Přec matky své

Künste nicht?
Wähnst du, die alles
klug erwägt,
ohne Rat in fremdes Land
hätt' sie mit dir mich entsandt?

(düster)

Der Mutter Rat
gemahnt mich recht;
willkommen preis ich
ihre Kunst: -
Rache für den Verrat, -
Ruh in der Not dem Herzen! -
Den Schrein dort bring mir her!

ISOLDE

BRANGÄNE

Er birgt, was heil dir frommt.

*(Sie holt eine kleine goldne
Truhe herbei, öffnet sie und deutet
auf ihren Inhalt)*

So reihte sie die Mutter,
die mächt'gen Zaubetränke.
Für Weh und Wunden
Balsam hier;
für böse Gifte
Gegengift.

(Sie zieht ein Fläschen hervor)

Den hehrsten Trank,
ich halt' ihn hier.

ISOLDE

Du irrst, ich kenn ihn besser;
ein starkes Zeichen
schnitt ich ihm ein.

(Sie ergreift ein Fläschen und zeigt es)

Der Trank ist's, der mir taugt!

(weicht entsetzt zurück)

Der Todestrank!

*(Isolde hat sich vom Ruhebett erhoben und vernimmt mit wachsendem Schrecken
den Ruf des Schiffvolks)*

BRANGÄNE

ty kouzla znáš?
Ta, vše jež moudře
zvážit zná,
s radou moudrou v cizí zem
poslala mne s tebou sem.

(temně)

Těch vzácných rad
chci dbáti já;
a víru mám v těch
kouzel moc: -
Pomsta za zrádný čin, -
mír utiš trýzeň srdcí! -
Tu skříň tam podej sem!

V ní lék, jenž spásu dá.

*(přináší malou zlatou
truhlici, otevře ji
a ukazuje její obsah)*

Tvá máti v lesklou skříňku
ti mocné šťávy dala.
Ten balzám rány
léčit zná;
tu zlých jest jedů
protijed.

(Vyjme jednu lahvičku)

Všech léků lék
zde mám však, viz!

Toť klam, já znám jej lépe;
lze známku zřítí
vyrytu tam.

(Uchopí jednu lahvičku a ukazuje ji)

Toť nápoj, jenž je mi vhod!

(uskočí poděšena)

Toť nápoj smrti!

(Isolda se zvedla z pohovky a vnímá s rostoucím úděsem volání lodníků)

SCHIFFSVOLK

(von aussen)

Ho! he! ha! he!
Am Untermast
die Segel ein!
Ho! he! ha! he!

LODNÍCI

(zvenčí)

Ho! he! ha! he!
Tam v podstěžní
ty plachty výš!
Ho! he! ha! he!

ISOLDE

Das deutet schnelle Fahrt.
Weh mir! Nahe das Land!

Lod' jak pták lítne vpřed
k zemi hrůzy a běd!

VIERTE SZENE

ČTVRTÁ SCÉNA

(Durch die Vorhänge tritt mit Ungestüm Kurwenal herein)

(Rozhrnuv opony vstoupí hřmotně Kurwenal)

KURWENAL

Auf! Auf! Ihr Frauen!
Frisch und froh!
Rasch gerüstet!
Fertig nun, hurtig und flink!

Vy ženy! Již vzhůru!
Rázně vpřed!
Rychle k dílu!
Čile a vesele jen!

(gemessener)

(odměřeně)

Und Frau Isolden
sollt ich sagen
von Held Tristan,
meinem Herrn:
Vom Mast der Freude Flagge,
sie wehe lustig ins Land;
in Markes Königsschlosse
mach sie ihr Nah'n bekannt.
Drum Frau Isolde
bät er eilen,
fürs Land sich zu bereiten,
dass er sie könnt geleiten.

A ctná Isoldo
vzkázal tobě
můj pán Tristan
slavný rek:
Již vlá ve výši vlajka,
a vánku líbá ji dech;
ta králi Marku hlásá
šťastný že byl plavby běh.
Sám tě, Isoldo,
vlídně žádá,
vše máš si schystat krátce,
by vést moh' tě v zem svého vládce.

ISOLDE

*(nachdem sie zuerst bei der Meldung
in Schauer zusammengefahren,
gefasst und mit Würde)*

*(jíž při počátku řeči uchvátíla
hrůza, se vzpamatovala
a s důstojností odpovídá)*

Herrn Tristan bringe

Pan Tristan můj

meinen Gruss,
und meld ihm, was ich sage.
Sollt ich zur Seit' ihm gehen,
vor König Marke zu stehen,
nicht möcht es nach Zucht
und Fug geschehn,
empfang ich Sühne
nicht zuvor
für ungesühnte Schuld: -
drum such er meine Huld.

*(Kurwenal macht eine trotzigte Gebärde.
Isolde fährt mit Steigerung fort)*

Du merke wohl,
und meld es gut!
Nicht woll ich mich bereiten,
ans Land ihn zu begleiten;
nicht werd ich zur Seit' ihm gehen,
vor König Marke zu stehen;
begehrte Vergessen
und Vegeben
nach Zucht und Fug
er nicht zuvor
für ungebüsste Schuld: -
die böt' ihm meine Huld.

KURWENAL

Sicher wisst,
das sag' ich ihm;
nun harrt, wie er mich hört!

(Er geht schnell zurück. Isolde eilt auf Brangäne zu und umarmt sie heftig)

(Rychle odejde. Isolda spěchá k Brangäně a prudce ji obejmě)

ISOLDE

Nun leb wohl, Brangäne!
Grüss mir die Welt,
grüsse mir Vater und Mutter!

BRANGÄNE

Was ist? Was sinnst du?
Wolltest du fliehn?
Wohin soll ich dir folgen?

ISOLDE

(fasst sich schnell)

Hörtest du nicht?
Hier bleib ich,

at pozdrav má,
ty mé sděl jemu přání.
Já mám - li s ním se bráti
a mám - li před králem státi,
jak mrav káže nám
a právo dí,
svůj ať dřív přijde
smýti hřích,
jenž v tvář mi vhaní krev: -
ať dřív můj smíří hněv.

*(Kurwenal učiní vzdorný posunek.
Isolda pokračuje zvýšeným hlasem)*

Mé přání slyš,
mu sděl, co dím!
Vše mám - li schystat krátce,
by vést mne moh' v zem vládce,
a mám - li s ním se bráti,
tam krále před tváří státi:
ať mé dbá on přízně,
již mu vrátím,
když dřív smýti
přijde hřích,
jenž v tvář mi vhaní krev: -
ať dřív můj smíří hněv.

Slib můj měj,
že povím vše;
však vím, co řekne as!

Blaze žij, Brangäno!
Vlast pozdrav mou,
Těž otce, matku mi pozdrav!

Co jest? Co míníš?
Uprchnou chceš?
Kam má za tebou jíti?

(vzpamatuje se rychle)

Slyš mne, co dím!
zde býti chci,

Tristan will ich erwarten.
Getreu befolg
was ich befehl,
den Sühnetrank
rüste schnell;
du weisst, den ich dir wies.

(Sie entnimmt dem Schrein das Fläschen)

BRANGÄNE

Und welchen Trank?

ISOLDE

Diesen Trank!
In die goldne Schale
giess ihn aus;
gefüllt fasst sie ihn ganz.

BRANGÄNE

(voll Grausen das Fläschen empfangend)

Trau ich dem Sinn?

ISOLDE

Sei du mir treu!

BRANGÄNE

Den Trank - für wen?

ISOLDE

Wer mich betrog.

BRANGÄNE

Tristan?

ISOLDE

Trinke mir Sühne!

BRANGÄNE

(zu Isoldes Füßen stürzend)

Entsetzen! Schone mich Arme!

ISOLDE

(sehr heftig)

Schone du mich,
untreue Magd!
Kennst du der Mutter
Künste nicht?
Wahnst du, die alles
klug erwägt,

Tristana očekávám.
Co káži ti
hned splnit spěj,
mně smíření
nápoj stroj
zda víš, který to jest?

(Vyjme ze skříně lahvičku)

Kde vzít jej mám?

Z šťávy té!
V zlatou číši nalij
mocný lék;
ji plň až po okraj.

(s hrůzou vezme lahvičku)

Žal šálí zrak?

V číš nápoj lij!

Kdo má jej pít?

Kdo zklamal mne.

Tristan?

Číš ta nás smíří!

(vrhne se Isoldě k nohám)

Ó hrůzo! V mé mne šetř bídě!

(velmi prudce)

Chtěj šetřit mne,
nevěrná ty!
Přec matky mé
ty kouzla znáš?
Ta, vše jež moudře
zvážit zná,

ohne Rat in fremdes Land
hätt' sie mit dir mich entsandt?
Für Weh und Wunden
gab sie Balsam,
für böse Gifte
Gegengift:
für tiefstes Weh,
für höchstes Leid -
gab sie den Todestrank.
Der Tod nun sag ihr Dank!

(kaum ihrer mächtig)

O tiefstes Weh!

Gehorchst du mir nun?

O höchstes Leid!

Bist du mir treu?

Der Trank?

(eintretend)

Herr Tristan!

(Brangäne erhebt sich erschrocken und verwirrt. Isolde sucht mit furchtbarer Anstrengung sich zu fassen)

(Brangäne se zvedne poděšena a zmatena. Isolda se snaží se strašnou námahou vzpamatovat)

(zu Kurwenal)

Herr Tristan trete nah!

s moudrou radou v cizí zem
poslala tě se mnou sem.

Na rány zlé
sem dala balzám,
na zlé pak jedy
protijed:

pro nejhlubší žal,
pro nejvyšší bol -
lék smrti nápoj dá.
A smrt můj dík ať má!

(sotva sebe mocna)

Ó nejhlubší žal!

Zda smím věřit ti?

Ó nejvyšší bol!

Chceš věrnou být?

Ten nápoj?

(vstoupiv)

Pan Tristan!

(Isolda se snaží se strašnou námahou vzpamatovat)

(ke Kurwenalovi)

Pan Tristan vítán jest!

BRANGÄNE

ISOLDE

BRANGÄNE

ISOLDE

BRANGÄNE

KURWENAL

ISOLDE

FÜNFTE SZENE

PÁTÁ SCÉNA

(Kurwenal geht wieder zurück. Brangäne, kaum ihrer mächtig, wendet sich in den Hintergrund, Isolde, ihr ganzes Gefühl zur Entscheidung zusammenfassend, schreitet langsam mit grosser Haltung dem Ruhebett zu, auf dessen Kopfende sich stützend sie den Blick fest dem Eingange zuwendet. - Tristan tritt ein und bleibt

*ehrerbietig am Eingange stehen. - Isolde ist mit furchtbarer Aufregung in seinen
Anblick versunken. - Langes Schweigen)*

*(Kurwenal odejde. Brangäna, sotva sebe mocna, obrátí se do pozadí. Isolda,
soustředivš všechny své city k blížícímu se rozhodnutí, kráčí pomalu se vznešeným
vzezřením k pohovce, v jejíchž hlavách upírá pevně svůj zrak ke vchodu. - Tristan
vstoupí a zůstane uctivě u vchodu stát. Isolda v strašném rozčilení se hrouží v jeho
pohled. - Dlouhé mlčení)*

TRISTAN

Begehrt, Herrin,
was Ihr wünscht.

Mně zjev, má paní,
vůli svou.

ISOLDE

Wusstest du nicht,
was ich begehre,
da doch die Furcht,
mir's zu erfüllen,
fern meinem Blick dich hielt?

Víš dobře přec,
co mou je vůlí,
však bázeň blíže
jít ti brání,
v mou pevně zírat tvář?

TRISTAN

Ehrfurcht
hielt mich in Acht.

Cti tvé
já v úctě dbal.

ISOLDE

Der Ehre wenig
botest du mir;
mit off'nem Hohn
verwehrtest du
Gehorsam meinem Gebot.

Však málo úcty
na jevo dal's;
a v písni zlé
jen chásky tvé
mi zněla odpověď tvá.

TRISTAN

Gehorsam einzig
hielt mich in Bann.

Já opodál jsem
sám stále dlel.

ISOLDE

So dankt' ich Geringes
deinem Herrn,
riet dir sein Dienst
Unsitte
gegen sein eigen Gemahl?

Tvůj pán sotva kázal
tupit mne;
zda posměch tvůj
smí jeho
budoucí hanobit choť?

TRISTAN

Sitte lehrt,
wo ich gelebt:
zur Brautfahrt
der Brautwerber
meide fern die Braut.

Znáš - li mrav,
jenž takto dí:
při námluvách
ať námluvčí
nevěsty vzdálen dlí?

	ISOLDE	
Aus welcher Sorg'?		Proč má tak být?
	TRISTAN	
Fragt die Sitte!		Káže mrav to!
	ISOLDE	
Da du so sittsam, mein Herr Tristan, auch einer Sitte sei nun gemahnt: den Feind dir zu sühnen, soll er als Freund dich rühmen.		Když tak je mravný můj pán Tristan, snad zná, co káže prastarý zvyk: dbej nejdřív viny smíru, s přítelem žít chceš - li v míru.
	TRISTAN	
Und welchen Feind?		Čím vinen jsem?
	ISOLDE	
Frag deine Furcht! Blutschuld schwebt zwischen uns.		Ptej své se cti! Dělí nás čísi krev.
	TRISTAN	
Die ward gesühnt.		Tu smířil jsem.
	ISOLDE	
Nicht zwischen uns!		Ne pro mne však!
	TRISTAN	
Im offenen Feld vor allem Volk ward Urfehde geschworen.		Před lidem vším jsem přísahal a sám příměří zjednal.
	ISOLDE	
Nicht da war's, wo ich Tantris barg, wo Tristan mir verfiel. Da stand er herrlich, hehr und heil; doch was er schwur, das schwurt ich nicht: zu schweigen hatt' ich gelernt. Da in stiller Kammer krank er lag, mit dem Schwerte stumm ich vor ihm stund: schwieg da mein Mund, bannt' ich meine Hand, -		Však ne tam, kde byl Tantris skryt, kde Tristan propad mně. Tam stál on v září slávy své; že přísáh' smír , já málo dbám: vždy zná můj ret mlčet jen. Když v mé síni tiché zmíral mlád, s mečem stála jsem před zrádcem tím: můj ret byl tich, slába ruka má -

doch was einst mit Hand
und Mund ich gelobt,
das schwur ich schweigend zu halten.
Nun will ich des Eides walten.

TRISTAN

Was schwurt ihr, Frau?

ISOLDE

Rache für Morold!

TRISTAN

Müht euch die?

ISOLDE

Wagst du zu höhnen?
Angelobt war er mir,
der hehre Irenheld;
seine Waffen hatt' ich geweiht;
für mich zog er zum Streit.
Da er gefallen,
fiel meine Ehr':
in des Herzens Schwere
schwur ich den Eid,
würd' ein Mann den Mord nicht sühnen,
wollt' ich Magd mich des erkühnen.

Siech und matt
in meiner Macht,
warum ich dich da nicht schlug?
Das sag dir selbst mit leichtem Fug.
Ich pflag des Wunden,
dass den Heilgesunden
rächend schlug der Mann,
der Isolde ihm abgewann.
Dein Los nun selber
magst du dir sagen!
Da die Männer sich all ihm vertragen,
wer muss nun Tristan schlagen?

TRISTAN

(bleich und düster)

War Morold dir so wert,
nun wieder nimm das Schwert
und führ es sicher und fest,
dass du nicht dir's entfallen lässt!

(Er reicht ihr sein Schwert dar)

co můj němý
slíbil ret,
to nesměl dřív nikdo znáti.
Teď přísahy své chci dbáti.

Čí mstít chceš krev?

V níž zhynul Morold!

Čím ti byl?

Spoř si svůj posměch!
Věz, že zaslíben byl
mi ctný ten Irů rek;
a z ruky mé on vzal svou zbroj
a sám šel směle v boj.
Tvůj meč když sklál jej,
má padla čest:
já pak štvána hrůzou
přísáhla jsem,
má ať pomsta stihne vraha,
s ním-li muž se bít zdráhá.

Sláb a chor
byls v moci mé,
proč nemoh' můj meč tě sklát?
Snadno ty sám můžeš znát.
Já s péčí zřela
bys jen zdravý byl zcela,
mníc, že pak reka pěst,
směle pomstí Isoldy čest.
Tvůj los jak zní, již
sám můžeš říci!
Když ti přátelství všech mužů kyne,
čí rukou Tristan zhyne?

(bled, chmurně)

Když Morold byl ti vším,
svůj meč ti nabízím,
mou hrud' jím protkni mi dnes,
nechtěj váhat, by snad zas kles.

(Podává jí svůj meč)

ISOLDE

Wie sorgt' ich schlecht
um deinen Herren;
was würde König
Marke sagen,
erschlög' ich ihm
den besten Knecht,
der Kron und Land ihm gewann,
den allertreusten Mann?
Dünkt dich so wenig,
was er dir dankt,
bringst du die Irin
ihm als Braut,
dass er nicht schölte,
schlög' ich den Werber,
der Urfehde-Pfand
so treu ihm liefert zur Hand?
Wahre dein Schwert!
Da einst ich's schwang,
als mir die Rache
im Busen rang: -
als dein messender Blick
mein Bild sich stahl,
ob ich Herrn Marke
taug als Gemahl:
das Schwert - da liess ich's sinken.
Nun lass uns Sühne trinken!
*(Sie winkt Brangäne. Diese schaudert zusammen, schwankt und zögert in ihrer
Bewegung. Isolde treibt sie mit gesteigelter Gebärde an. Brangäne lässt sich zur
Bereitung des Trankes an)*

*(Pokyne Brangäně. Tato chvějíc se hrůzou potácí se a váhá. Isolda ji pobídne
mocným pokynem. Brangäna se dá do přípravy nápoje)*

SCHIFFSVOLK
(von aussen)

Ho! he! ha! he!
Am Obermast
die Segel ein!
Ho! he! ha! he!

TRISTAN

(aus düsterem Brüten auffahrend)

Wo sind wir?

ISOLDE

Hart am Ziel!
Tristan, gewinn ich die Sühne?

Mně líto jest
jen tvého pána;
Co říkal by král
Marke tomu,
když mou by rukou
sklán byl muž,
jenž pevný sloup trůnu jest,
jenž jeho chrání čest?
Vím, s jakým díkem,
bude tě ctít,
za choť že smí si
Irčanku vzít,
jistě by káral
smrt reka svého,
jenž v širou mne dál
co smíru zástavu vzal.
Šetř meče jen!
Je zrádný druh,
když vířil v ňadrech
mi pomsty vzruch,
tvůj když zkoumavý zrak
se ztápěl v mém,
zda pana Marka
trůnu hodna jsem: -
můj meč-tu pad mi z ruky.
Nuž smířit chtěj mé muky!

LODNÍCI
(zvenčí)

Ho! he! ha! he!
Tam v nadstěžní
ty plachty výš!
Ho! he! ha! he!

(probrav se z ponurého zadumání)

Kde jsme to?

Blízko cíle!
Tristane, chceš smýt svou vinu?

Was hast du mir zu sagen?

(finster)

Des Schweigens Herrin
heisst mich schweigen: -
fass' ich, was sie verschwieg,
verschweig ich, was sie nicht fasst.

TRISTAN

Zda máš mi snad co říci?

(temně)

Tvůj ret mi němý
mlčet káže: -
chápu - li, co chceš skrýt,
chci skrýt též, co chápat nelze.

ISOLDE

Dein Schweigen fass' ich,
weichst du mir aus.
Weigerst du die Sühne mir?

(Neue Schiffsrufe)

Já teď chápu
tvé mlčení.
Vzpírat chceš se smíření?

(Nové výkřiky lodníků)

(Auf Isoldes ungeduldigen Wink reicht Brangäne ihr die gefüllte Trinkschale)

(Na netrpělivý pokyn Isoldy přinese Brangäna naplněnou číši)

ISOLDE

*(mit dem Becher zu Tristan tretend,
der ihr starr in die Augen blickt)*

*(přistoupí s číši k Tristanovi,
jenž jí zírá ztrnule do očí)*

Du hörst den Ruf?
Wir sind am Ziel: -
In kurzer Frist
stehn wir -

(mit leisem Hohne)

Ten já sot slyš!
U cíle jsme: -
za krátko stát
máme -

(s tichým posměchem)

vor König Marke.
Geleitest du mich,
dünkt dich's nicht lieb,
darfst du so ihm sagen?

před králem Markem.
Mým průvodcem jsa,
vhod - li jest,
říci smíš mu směle:

"Mein Herr und Ohm,
sieh die dir an:
ein sanftres Weib
gewännst du nie.
Ihren Angelobten
erschlug ich ihr einst,
sein Haupt sandt' ich ihr heim;
die Wunde, die
seine Wehr mir schuf,
die hat sie hold geheilt;
mein Leben lag
in ihrer Macht: -
das schenkte mir
die holde Magd

" Zde ujče můj,
tu dívku viz:
zda lepší přát
si můžeš choť?
Její snoubenec
mečem mým kdys byl sklán,
jen hlavu zpět dostala;
a ránu, již
zjitřil šípu jed,
mi vlídně zlécila;
ač můj život
měla v moci své: -
mně vrátila
jej dívka ta

und ihres Landes
Schand und Schmach,
die gab sie mit darein,
dein Ehemahl zu sein.
So guter Gaben
holden Dank
schuf mir ein süßer
Sühnetrank;
den bot mir ihre Huld,
zu sühnen alle Schuld."

SCHIFFSVOLK

(aussen)

Auf das Tau!
Anker ab!

(wild auffahrend)

Los den Anker!
Das Steuer dem Strom!
Den Winden Segel und Mast! -

(Er entreisst ihr die Trinkschale)

Wohl kenn ich Irlands
Königin
und ihrer Künste
Wunderkraft.
Den Balsam nützt' ich,
den sie bot:
den Becher nehm ich nun,
dass ganz ich heut genesse.
Und achte auch
des Sühne-Eids,
den ich zum Dank dir sage!
Tristans Ehre -
höchste Treu'!
Tristans Elend -
kühnster Trotz!
Trug des Herzens!
Traum der Ahnung!
Ew'ger Trauer
einz'ger Trost:
Vergessens gut'ger Trank, -
dich trink ich sonder Wank!

(Er setzt an und trinkt)

a všechnu hanbu
země své,
tu dává ráda v plen,
tvou být chce chotí jen.
Já v přátelském
pak sblížení
s ní pil jsem číši
smíření;
s ní stejný pil jsem díl,
bych tíži hříchu smyl."

LODNÍCI

(venku)

Lano výš!
Kotvu v hloub!

(divoce se vzchopiv)

Vzhůru kotvu!
A loď v proudu vír!
Ať vítr nás nese v dál! -

(vytrhnuv jí číši)

Znám dobře Irska
královnu
i jejích kouzel
čárnou moc.
Ten balzám беру
z ruky tvé:
tu číši vyprázdním,
bych zdráv byl v krátku cele.
a dbej, co nyní
přísahám,
to mým buď tobě díkem!
Tristan čestný -
věrna zdroj!
Tristan bědný -
lásce vzdor!
Přelud srdce!
Snů jen přízrak!
Mého hoře
útěchou:
že věčný míru klid, -
z tí číše smím já pít!

(pozdvihne číši a pije)

TRISTAN

ISOLDE

Betrug auch hier?
Mein die Hälfte!

(Sie entwindet ihm den Becher)

Verräter! Ich trink sie dir!

(Sie trinkt. Dann wirft sie die Schale fort. - Beide, von Schauer erfasst, blicken sich mit höchster Aufregung, doch mit starrer Haltung, unverwandt in die Augen, in deren Ausdruck der Todestrotz bald der Liebesglut weicht. - Zittern ergreift sie. Sie fassen sich krampfhaft an das Herz - und führen die Hand wieder an die Stirn. - Dann suchen sie sich wieder mit dem Blick, senken ihn verwirrt und heften ihn wieder mit steigender Sehnsucht aufeinander)

(Pije a pak odhodí číši. Oba uchváčení děsem, aniž by se pohnuli, zírají si v nejvyšším rozehvění upřeně do očí, v nichž výraz vzdoru brzy ustupuje žáru lásky. Chvění je zachvátí, sáhnou si křečovitě k srdci - a vnesou ruku opět k čelu. - Pak hledají se očima, klopí je v zmatení a opět v rostoucí touze je na sebe upírají)

ISOLDE

(mit bebender Stimme)

Tristan!

(überströmend)

Isolde!

(an seine Brust sinkend)

Treuloser Holder!

(mit Glut sie umfassend)

Seligste Frau!

(Sie verbleiben in stummer Umarmung)

(Aus der Ferne vernimmt man Trompeten, von aussen auf dem Schiffe den Ruf der)

(Z dáli je slyšet hlas trub, a z venčí lodi volání mužů)

MÄNNER

Heil! König Marke Heil!

(die, mit abgewandtem Gesicht, voll Verwirrung und Schauer sich über den Bord gelehnt hatte,

BRANGÄNE

I zde jen klam?
Má je půle!

(vyrve mu číši)

Ty zrádče! Chci pítí též!

(chvějícím se hlasem)

Tristane!

(překypujíc)

Isoldo!

(klesajíc mu na prsa)

Zrádný tys přítel!

(horoucně ji obejmuv)

Láska tys má!

(zůstávají v němém objetí)

Zdar! Králi Marku zdar!

(jež s odvráceným obličejem plna zmatku a zděšení dlela opřena při okraji paluby,

*wendet sich jetzt dem Anblick des
in Liebesumarmung versunkenen
Paares zu und stürzt händeringend
voll Verzweiflung in den Vordergrund)*

Wehe! Weh!
Unabwendbar
ew'ge Not
für kurzen Tod!
Tör'ger Treue
trugvolles Werk
blüht nun jammernd empor!
(Tristan und Isolde fahren aus der Umarmung auf)

TRISTAN

(verwirrt)

Was träumte mir
von Tristans Ehre?

ISOLDE

Was träumte mir
von Isoldes Schmach?

TRISTAN

Du mir verloren?

ISOLDE

Du mich verstossen?

TRISTAN

Trügenden Zaubers
tückische List!

ISOLDE

Törigen Zürnens
eitles Dräu'n!

TRISTAN

Isolde!

ISOLDE

Tristan!

TRISTAN

Süsseste Maid!

ISOLDE

Trautester Mann!

*obrací se uzřevši milence
ve žhavém objetí, řítí se,
lomíc rukama, do popředí)*

Žel! Ó žel!
stále zhoubný
vášně vír
za smrti mír!
Z lásky mé
ten květ zrádně vykvet
a v bídný zrá teď plod!
(T a I se vzpamatují v objetí)

(zmateně)

Co v snách mně o cti
Tristana se zdálo?

Proč zdál se o hanbě
Isoldě sen?

Já že tě ztratím?

Mne chtěl jsi podvést?

Šálivých kouzel
mámivý klam!

Zpozdilých hrozeb
planý hněv!

Isoldo!

Tristane!

Ty láska má!

Touho ty má!

BEIDE

Wie sich die Herzen
wogend erheben!
Wie alle Sinne
wonnig erbeben!
Sehnender Minne
schwellendes Blühen,
schmachtender Liebe
seliges Glühen!
Jach in der Brust
jauchzende Lust!
Isolde! Tristan!
Welten entronnen,
du mir gewonnen!
Du mir einzig bewusst,
höchste Liebeslust!

(Die Vorhänge werden weit auseinander gerissen; das ganze Schiff ist mit Rittern und Schiffsvolk bedeckt, die jubelnd über Bord winken, dem Ufer zu, das man, mit einer hohen Felsenburg gekrönt, nahe erblickt. Tristan und Isolde bleiben, in ihrem gegenseitigen Anblick verloren, ohne Wahrnehmung des um sie Vorgehenden)

(Opony se široce rozhrnou; celá loď je přeplněna rytíři a lodním mužstvem, kteří jásavě kynou přes palubu ke břehu, jež možno zřítí zcela blízko. Jeho skály jsou korunovány mocným hradem. Tristan a Isolda, hroužíce se do sebe navzájem pohledy, nezaznamenají, co se kolem děje)

BRANGÄNE

(zu den Frauen, die auf ihren Wink aus dem Schiffsraum heraufsteigen)

Schnell, den Mantel,
den Königsschmuck!

(Zwischen Tristan und Isolde stürzend)

Unsel'ge! Auf!
Hört, wo wir sind!

(Sie legt Isolde, die es nicht gewahrt, den Königsmantel an)

ALLE MÄNNER

Heil! Heil! Heil!
König Marke Heil!
Heil dem König!

(lebhaft herantretend)

OBA

Jak srdce láskou
nám v hrudi jásá!
Mé všechny smysly
tvá jímá krása!
Závratné touhy
vášnivá žízeň
v mou duši vlévá
muk žhavou trýzeň!
V mém nitru jas
zářivý zas!
Isoldo! Tristane!
Já blahem zmírám,
v náruč tě svírám,
na tvých prahoucích rtech,
chví se lásky dech!

(k ženám, jež na její pokyn vystoupily z vnitřku lodi)

Sem, již rychle,
plášť královský!

(Vrhne se mezi Tristana a Isoldu)

Ty neblahá!
Slyš, kde jsme již!

(Vloží Isoldě, aniž by tato cos pozorovala, na ramena královský plášť)

VŠICHNI MUŽI

Zdar! Zdar! Zdar!
Králi Marku zdar!
Sláva králi!

(živě přistoupiv)

KURWENAL

Heil Tristan,
glücklicher Held!
Mit reichem Hofgesinde,
dort auf Nachen
naht Herr Marke.
Hei! wie die Fahrt ihn freut,
dass er die Braut sich freit!

(in Verwirrung aufblickend)

Wer naht?

Der König!

Welcher König?
(Kurwenal deutet über Bord)
ALLE MÄNNER
(die Hüte schwenkend)

Heil! König Marke Heil!
(Tristan starrt wie sinnlos nach dem Lande)

(in Verwirrung)

Was ist, Brangäne?
Welcher Ruf?

Isolde! Herrin!
Fassung nur heut!

Wo bin ich? Leb ich?
Ha! Welcher Trank?

(verzweiflungsvoll)

Der Liebestrank.

(starrt entsetzt auf Tristan)

Tristan!

Isolde!

Zdráv Tristan,
náš šťastný rek!
Sem blíží s dvorem svým se
v člunu nádherném
pan Marke.
Jde svoji vítat loď,
v níž jeho krásná choť!

(zmateně naň pohlíží)

Co díš?

Jde král sem!

Kdo tu králem?
(Kurwenal ukazuje přes palubu)
VŠICHNI MUŽI
(mávajíce klobouky)

Zdar! Králi Marku zdar!
(Tristan zírá jako bez ducha na břeh)

(v zmatku)

Co jest, Brangäno?
Ký to ruch?

Isoldo! Paní!
Jen teď se vzmuž!

Kde jsem to? Žiji?
Ha! Ký nápoj?

(zoufale)

Lásky nápoj.

(zírá zděšeně na Tristana)

Tristane!

Isoldo!

TRISTAN

KURWENAL

TRISTAN

ISOLDE

BRANGÄNE

ISOLDE

BRANGÄNE

ISOLDE

TRISTAN

ISOLDE

Muss ich leben?

(Sie stürzt ohnmächtig an seine Brust)

(zu den Frauen)

Helft der Herrin!

O Wonne voller Tücke!
O truggeweihtes Glück!

ALLE MÄNNER

(Ausbruch allgemeinen Jauchzens)

Kornwall Heil!
(Trompeten vom Lande her)

(Leute sind über Bord gestiegen, andere haben eine Brücke ausgelegt, und die Haltung aller deutet auf die soeben bevorstehende Ankunft der Erwarteten, als der Vorhang schnell fällt)

(Lidé vystoupili na palubu; jiní položili můstek a v počínání všech se zračí nastávající příchod očekávaných, když opona rychle padá)

ZWEITER AUFZUG EINLEITUNG ERSTE SZENE

(Garten mit hohen Bäumen vor dem Gemach Isoldes, zu welchem, seitwärts gelegen, Stufen hinaufführen. Helle, anmutige Sommernacht. An der geöffneten Türe ist eine brennende Fackel aufgesteckt. - Jagdgetön. Brangäne, auf den Stufen am Gemach, späht dem immer entfernter vernehmbaren Jagdtrosse nach. Zu ihr tritt aus dem Gemach, feurig bewegt, Isolde)

(Zahrada s vysokými stromy před Isoldinou komnatou, umístěnou stranou, vedou k ní schody. Jasná, rozkošná letní noc. Ve veřejích otevřených dveřích je vetknuta hořící pochodeň. - Hluk lovců. Brangäna na schodech komnaty pátrá po stále se vzdalující lovecké tlupě. Dívá se úzkostně do síně, odkud vidí přicházeti Isoldu, která k ní v mocném pohnutí přistupuje)

ISOLDE

Hörst du sie noch?
Mir schwand schon fern der Klang.

Mám přec žítí?

(Klesne v mdlobách na jeho prsa)

(k ženám)

Spějte k paní!

O lásky kouzlo zrádné!
O klam, jenž sám vším vládne!

VŠICHNI MUŽI

(Výbuch všeobecného jásotu)

Kornwallu zdar!
(Hlas trub z pevniny)

DRUHÉ DĚJSTVÍ PŘEDEHRA PRVNÍ SCÉNA

Zda slyšíš je?
Mně zdáli zní ten hlas.

BRANGÄNE

(lauschend)

Noch sind sie nah; -
deutlich tönt's daher.

(lauschend)

Sorgende Furcht
beirrt dein Ohr.
Dich täuscht des Laubes
säuselnd Getön',
das lachend schüttelt der Wind.

BRANGÄNE

Dich täuscht des Wunsches
Ungestüm,
zu vernehmen, was du wahnst.

(Sie lauscht)

Ich höre der Hörner Schall.

(wieder lauschend)

Nicht Hörnerschall
tönt so hold,
des Quelles sanft
rieselnde Welle
rauscht so wonnig daher.
Wie hört' ich sie,
tosten noch Hörner?
Im Schweigen der Nacht
nur lacht mir der Quell.
Der meiner harrt
in schweigender Nacht,
als ob Hörner noch nah dir schallten,
willst du ihn fern mir halten?

BRANGÄNE

Der deiner harrt, -
o hör mein Warnen! -
des harren Späher zur Nacht.
Weil du erblindet,
wahnst du den Blick
der Welt erblödet für euch?
Da dort an Schiffes Bord
von Tristans bebender Hand
die bleiche Braut,
kaum ihrer mächtig,

(naslouchajíc)

Jsou blízko nás;
zní to jasně tam.

(naslochajíc)

Tvůj sluch jen mámí
bázeň tvá.
Tě šálí ševel
listí a šum,
Jímž vánek laškovně hrá.

Tvůj mámí sluch
tvé touhy žár,
že ti zdá se být, co chceš.

(naslouchá)

Já znít slyším rohů zvuk.

(znovu naslouchajíc)

Ne rohů zpěv
zdáli zní,
to pramen svou
zurčivou vlnou
v písni toužně tam lká.
Jak lkát by moh',
hřmí-li hlas rohů?
Já v mír noci znít
jen slyším vln smích.
Kdos v náruč svou
by rád schvátil mne,
že roh zdá se ti blízko zníti,
má v teskné dáli dlíti?

Kdo má tě rád, -
o, dbej mých výstrah! -
je hlídán zrádcem noc co noc.
Váš zrak kdy zkalen,
mniš snad, že s vámi
ztrácí zrak celý svět?
Když v přístav stihla loď
a z ruka Tristana pak
když zmámenou
nevěstu mroucí,

König Marke empfing,
als alles verwirrt
auf die Wankende sah,
der güt'ge König,
mild besorgt,
die Mühen der langen Fahrt,
die du littest, laut beklagt': -
ein einz'ger war's,
ich achtet' es wohl,
der nur Tristan fasst' ins Auge;
mit bösllicher List
lauerndem Blick
sucht' er in seiner Miene
zu finden, was ihm diene.
Tückisch lauschend
treff ich ihn oft: -
der heimlich euch umgarnt,
vor Melot seid gewarnt!

ISOLDE

Meinst du Herrn Melot?
O, wie du dich trügst!
Ist er nicht Tristans
treuester Freund?
Muss mein Trauter mich meiden,
dann weilt er bei Melot allein.

BRANGÄNE

Was mir ihn verdächtig,
macht dir ihn teuer!
Von Tristan zu Marke
ist Melots Weg; -
dort sät er üble Saat.
Die heut im Rat
dies nächtliche Jagen
so eilig schnell beschlossen,
einem edlern Wild,
als dein Wähnen meint,
gilt ihre Jägerslist.

ISOLDE

Dem Freund zulieb
erfand diese List
aus Mitleid
Melot, der Freund.
Nun willst du den Treuen schelten?
Besser als du
sorgt er für mich;
ihm öffnet er,

sám si vzal Marke král,
zrak všech zmaten
na tobě tázavě lpěl,
kdy sdílnou péčí
král jsa jat,
té úmorné jízdy tvé
želel vlídným slovem sám: -
můj zrak tu zřel,
jak muž jediný,
pilně Tristana zdál se střežit;
Istně zkoumavý hled
tam na něm lpěl,
chtě z jeho čisti tváře,
co skrýt chce oka záře.
Vám když slouchal,
já stihla jej: -
on tajnou skrýváv lest,
věz, Melot zrádcem jest!

Zrádcem pan Melot?
O, jak planý blud!
Zda není Tristana
přítelem on?
Vzdálen své lásky dlí - li,
Tu s ním přítel Melot vždy jest.

Čím víc já jej haním,
tím víc jej chválíš!
Od Tristana k Marku
vždy Melot jde;-
tam seje setbu zlou.
Ten náhlý chvat
a ruch noční honby
v mé duši úzkost budí,
zvěři vzácnější,
nežli zdá se ti,
lovci na stopě jsou.

Jen z přátelství
si smyslíl tu lest
by prospět
Melot moh' nám.
Ty věrnému lát bys chtěla?
Lépe než ty
on o mne dbá;
přát chce mi,

was mir du sperrst.
O spar mir des Zögerns Not!
Das Zeichen, Brangäne!
O gib das Zeichen!
Lösche des Lichtes
letzten Schein!
Dass ganz sie sich neige,
winke der Nacht.
Schon goss sie ihr Schweigen
durch Hain und Haus,
schon füllt sie das Herz
mit wonnigem Graus.
O lösche das Licht nun aus!
Lösche den scheuchenden Schein!
Lass meinen Liebsten ein!

BRANGÄNE

O lass die warnende Zünde,
lass die Gefahr sie dir zeigen!
O wehe! Wehe!
Ach mir Armen!
Des unseligen Trankes!
Dass ich untreu
einmal nur
der Herrin Willen trog!
Gehorcht' ich taub und blind,
dein Werk
war dann der Tod.
Doch deine Schmach,
deine schmachlichste Not, -
mein Werk,
muss ich Schuld'ge es wissen!

ISOLDE

Dein Werk?
O tör'ge Magd!
Frau Minne kenntest du nicht?
Nicht ihres Zaubers Macht?
Des kühnsten Mutes
Königin?
des Weltenwerdens
Wälterin?
Leben und Tod
sind untertän ihr,
die sie webt aus Lust und Leid,
in Liebe wandelnd den Neid.
Des Todes Werk,
nahm ich's vermessen zur Hand, -
Frau Minne hat es

v čem bráníš mně.
O, bídy váhání mne zbav!
Dej znamení, Brangäno!
O, dej již znamení!
Té slední záře
shášej plam!
Ať noc závoj spouští
hloub z výše své.
Tam spí v ticha klínu
již dům i les,
a v mé duši chví se
vábivý děs.
O, shas plamen zářivý!
O, shas ten mihavý svít!
Můj milý blíž chce jít!

O, zářit nech ten jasný plamen,
chránit by moh' tě před zradou!
O, hrůza! Hrůza!
Ach mně bídné!
Co bídný zplodil nápoj!
Ach, že tenkrát
k zradě své
jsem dala já se svést!
Vždyť splnit vůli tvou,
tvůj čin
tvá byla smrt.
Však hanby tvé,
touhy tvé hořkých muk, -
můj čin
zrádný, bídný, je původ!

Tvůj čin?
Ty bloude můj!
Znáš lásky moc zázračnou?
Čárny ten vášně květ?
Tu lásku, snů jež
královnou?
Tu lásku, srdcí
vládkyni?
Žít-li či mřít
ta soudit jen smí,
v níž se mísí rozkoš, strast,
zášť s láskou splývá v slalst.
Smrt dílem mým,
po tom již sáhla má dlaň, -
však láska své mi

meiner Macht entwandt.
Die Todgeweihte
nahm sie in Pfand,
fasste das Werk
in ihre Hand.
Wie sie es wendet,
wie sie es endet,
was sie mir küre,
wohin mich führe,
ihr ward ich zu eigen:
num lass mich Gehorsam zeigen!

BRANGÄNE

Und musste der Minne
tückischer Trank
des Sinnes Licht dir verlöschen,
darfst du nicht sehen,
wenn ich dich warne:
nur heute hör',
o hör' mein Flehen!
Der Gefahr leuchtendes Licht,
nur heute, heut'!
die Fackel dort lösche nicht!

ISOLDE

Die im Busen mir
die Glut entfacht,
die mir das Herze
brennen macht,
die mir als Tag
der Seele lacht, -
Frau Minne will:
es werde Nacht,
dass hell sie dorten leuchte,

(sie eilt auf die Fackel zu)

wo sie dein Licht verscheuchte.

(Sie nimmt die Fackel von der Tür)

Zur Warte du:
dort wache treu!
Die Leuchte,
und wär's meines Lebens Licht, -
lachend
sie zu löschen zag ich nicht!

(Sie wirft die Fackel zur Erde,

kouzlo dává zaň.
Můj život má
jí být zástavou,
dílo chce řídit
vůli svou.
Ať co chce spřádá,
ať co chce žádá,
kde mé je štětstí,
kam chce mne vésti,
jí jsem vzdána věčně:
jí poslouchat já chci vděčně!

Když vítězné lásky
mámivý klam
ti smysly zmát kouzla dechem,
chtěj aspoň dbáti,
výstrahy vážné:
O, dnes jen, slyš,
já úpím k tobě!
Zrady stín zřím v těchto zdech,
o, dnes, jen dnes
tu pochodeň zářit nech!

Ta, jež v ňadrech mých
mi poutá dech,
jež krve mé
mi bouří běh,
jež touhou vzdouvá
hrud' mi v snách, -
mně láska dí:
nech spát noc v tmách,
té záře zásvit bílý,

(spěchá k pochodni)

ať v temný stín se schýlí.

(Sejme pochodeň z veřejí)

Hleď věrně bdít
na stráží své!
Té záře,
byť s ní život můj i zhas, -
ráda
bez váhání zhaším jas!

(hodí pochodeň na zem,

wo sie allmählich verlischt)

kde zvolna zhasíná)

(Brangäne wendet sich bestürzt ab, um auf einer äusseren Treppe die Zinne zu ersteigen, wo sie langsam verschwindet)

(Brangäna se zděšena odvrátí, aby po vnějším schodišti vystoupila na cimbuří, kde zvolna mizí)

(Isolde lauscht und späht, zunächst schüchtern, in einen Baumgang. Von wachsendem Verlangen bewegt, schreitet sie dem Baumgang näher und späht zuversichtlicher. Sie winkt mit einem Tuche, erst seltener, dann häufiger, und endlich, in leidenschaftlicher Ungeduld, immer schneller)

(Isolda naslouchá a pátrá zpočátku nesměle v stromořadí. Rostoucí touhou puzena jde blíž k aleji a pátrá důvěřivěji. Kyne šátkem, zprvu řídce, pak častěji, konečně ve vášnivé netrpělivosti stále rychleji)

(Eine Gebärde des plötzlichen Entzückens sagt, dass sie den Freund in der Ferne gewahr geworden. Sie streckt sich höher und höher, und, um besser den Raum zu übersehen, eilt sie zur Treppe zurück, von deren oberster Stufe aus sie dem Herannahenden zuwinkt)

(Posunkem náhlého vzrušení dává najevo, že spatřila již přítele v dáli. Vypíná se výš a výše a aby mohla prostor lépe přehlédnouti, spěchá zpět ke schodům, odkud z nejvyššího stupně kyne přicházejícímu)

ZWEITE SZENE

DRUHÁ SCÉNA

(stürzt herein)

TRISTAN

(přikvapiv)

Isolde! Geliebte!

Isoldo! Má láska!

(ihm entgegenspringend)

ISOLDE

(běžíc mu vstříc)

Tristan! Geliebter!

Tristane! Má láska!

(Stürmische Umarmungen beider, unter denen sie in den Vordergrund gelangen)

(Oba se bouřlivě objímají, přičemž se dostanou do popředí)

ISOLDE

Bist du mein?

Mám tě zde?

TRISTAN

Hab ich dich wieder?

Mou jsi ty opět?

	ISOLDE	
Darf ich dich fassen?		Smím - li to chápat?
	TRISTAN	
Kann ich mir trauen?		Smím sobě věřit?
	ISOLDE	
Endlich! Endlich!		Mám tě! Můj jsi!
	TRISTAN	
An meiner Brust!		Na prsa má!
	ISOLDE	
Fühl ich dich wirklich?		Tam je mi blaze!
	TRISTAN	
Seh' ich dich selber?		Jsi ty to sama?
	ISOLDE	
Dies deine Augen?		V tvé zřím já oči?
	TRISTAN	
Dies dein Mund?		Já v tvou tvář?
	ISOLDE	
Hier deine Hand?		Tvou tisknu dlaň?
	TRISTAN	
Hier dein Herz?		Já tvou skráň?
	ISOLDE	
Bin ich's? Bist du's? Halt ich dich fest?		Já zde? Ty též? V náruči mé?
	TRISTAN	
Bin ich's? Bist du's? Ist es kein Trug?		Zde já? Ty též? Není to klam?
BEIDE		OBA
Ist es kein Traum? O Wonne der Seele, o süsse, hehrste, kühnste, schönste, seligste Lust!		Je snad to sen? V závratí lásky, jak jásat, toužit, zpívat, bouřit, smí duše má!
	TRISTAN	
Ohne Gleiche!		Bez vší míry!

	ISOLDE	
Überreiche!		V síle víry!
	TRISTAN	
Überselig!		Nekonečně!
	ISOLDE	
Ewig!		Věčně!
	TRISTAN	
Ewig!		Věčně!
	ISOLDE	
Ungeahnte, nie gekannte!		Dřív co skrýval, záští přival!
	TRISTAN	
Überschwenglich hoch erhabne!		Změň teď v nitru mém se v lásku!
	ISOLDE	
Freudejauchzen!		Touhy jásoť!
	TRISTAN	
Lustentzücken!		Vášeň plání!
	ISOLDE	
Himmelhöchstes Weltentrücken! Mein! Tristan mein! Mein und dein! Ewig, ewig ein!		Božských citů rozjásání! Můj! Tristan můj! Můj i tvá! Věčně, věčně můj!
	TRISTAN	
Himmelhöchstes Weltentrücken! Mein! Isolde mein! Mein und dein! Ewig, ewig ein!		Božských citů rozjásání! Má! Isolda má! Tvůj i má! Věčně, věčně má!
	ISOLDE	
Wie lange fern! Wie fern so lang!		Jak dlouho ty jsi vzdálen dle!
	TRISTAN	
Wie weit so nah! So nah wie weit!		Tak blízek ti! Však vzdálen přec!

ISOLDE

O Freundesfeindin,
böse Ferne!
Träger Zeiten
zögernde Länge!

O, blízké dálky,
trýzeň stálá!
Líný běh
těch váhavých hodin!

TRISTAN

O Weit' und Nähe!
Hart entzweite!
Holde Nähe!
Öde Weite!

Tak blízko zřím tě!
přec jen v dálce!
Trýzeň dálky
lásky zrádce!

ISOLDE

Im Dunkel du,
im Lichte ich!

Ty v tmách jsi stál,
však v záři já!

TRISTAN

Das Licht! Das Licht!
O dieses Licht,
wie lang verlosch es nicht!
Die Sonne sank,
der Tag verging,
doch seinen Neid
erstickt' er nicht:
sein scheuchend Zeichen
zündet er an,
und steckt's an der Liebsten Türe,
dass nicht ich zu ihr führe.

Ta zář! Ta zář!
O, tato zář,
jež svítila ti v tváři!
Šlo slunce spát,
a zmíral den,
však hluchou tmou
přec zářil jas:
ten v noc měl svítit
v dál plašit stít,
a mé milé síně hlídat,
že s ní se nesmím vídat.

ISOLDE

Doch der Liebsten Hand
löschte das Licht;
wes die Magd sich wehrte,
scheut' ich mich nicht:
in Frau Minnes Macht und Schutz
bot ich dem Tage Trutz!

Však té záře svit
náhle pak zhas;
služky mé ač výstražný
bránil hlas:
vždyť nás chrání lásky moc,
dni vzdorem má být noc!

TRISTAN

Dem Tage! dem Tage!
dem tückischen Tage,
dem härtesten Feinde
Hass und Klage!
Wie du das Licht,
o könnt' ich die Leuchte,
der Liebe Leiden zu rächen,
dem frechen Tage verlöschen!
Gibt's eine Not,
gibt's eine Pein,

Těch dnů mých! těch dnů mých!
těch dnů strast a touha,
těm dnům bídy má plat'
zášť jen pouhá!
Jak svou ty zář,
o, kéž bych směl slunce,
bych lásky útrapy pomstil,
těm dnům tak nestoudným zhasit!
Kde jaký bol,
kde jaký žal,

die er nicht weckt
mit seinem Schein?
Selbst in der Nacht
dämmernder Pracht
hegt ihn Liebchen am Haus,
streckt mir drohend ihn aus!

ISOLDE

Hegt ihn die Liebste
am eignen Haus,
im eignen Herzen
hell und kraus,
hegt' ihn trotzig
einst mein Trauter:
Tristan, - der mich betrog!
War's nicht der Tag,
der aus ihm log,
als er nach Irland
werbend zog,
für Marke mich zu frein,
dem Tod die Treue zu weihn.

v mé nitro zářný
den vždy svál!
Noc když pak v tmách
stápí dne nach,
zářné pochodně svit,
brání k mé milé jít!

Já nítím jas
jen při prahu svém,
ve svém však srdci
nezkrotném,
živil vzdorně
denní záři:
Tristan, - ten zrádce můj!
Vždyť byl to den,
jenž konec lhal,
když k námluvám
se v Irsko bral,
za Marka chtěl mne vdát,
a v náruč smrti tak vzdát.

TRISTAN

Der Tag! Der Tag,
der dich umgliss,
dahin, wo sie
der Sonne glich,
in höchster Ehren
Glanz und Licht
Isolde mir entrückt!
Was mir das Auge
so entzückt',
mein Herze tief
zur Erde drückt':
in lichten Tages Schein
wie war Isolde mein?

Však den když záři
rozlil svou,
ty slunci
bylas podobnou,
než v záři té
Isoldy tvář
se cizí zdála být!
Když můj zrak vzhlížel
k záři výš,
žal srdce k zemi
skláněl níž:
když záře dne plá svit,
zda smím s Isoldou být?

ISOLDE

War sie nicht dein,
die dich erkor?
Was log der böse
Tag dir vor,
dass, die für dich beschieden,
die Traute du verrietest?

Já měla tvou,
ty mým měl's být.
Co zrádný den ti
v duši lhal,
že tu, již osud tobě dal,
jsi podved, zrádně oklamal?

TRISTAN

Was dich umgliss
mit hehrster Pracht,
der Ehre Glanz,

Před zjevu tvého
nádherou,
před slávou, ctí,

des Ruhmes Macht,
 an sie mein Herz zu hangen,
 hielt mich der Wahn gefangen.
 Die mit des Schimmers
 hellstem Schein
 mir Haupt und Scheitel
 licht beschien,
 der Welten-Ehren
 Tages-Sonne,
 mit ihrer Strahlen
 eitler Wonne,
 durch Haupt und Scheitel
 drang mir ein,
 bis in des Herzens
 tiefsten Schrein.
 Was dort in keuscher Nacht
 dunkel verschlossen wacht',
 was ohne Wiss' und Wahn
 ich dämmernd dort empfahn:
 ein Bild, das meine Augen
 zu schau'n sich nicht getrauten,
 von des Tages Schein betroffen
 lag mir's da schimmernd offen.
 Was mir so rühmlich
 schien und hehr,
 das rühmt ich hell
 vor allem Heer;
 vor allem Volke
 pries ich laut
 der Erde schönste
 Königsbraut.
 Dem Neid, den mir
 der Tag erweckt';
 dem Eifer, den
 mein Glücke schreckt';
 der Missgunst, die mir Ehren
 und Ruhm begann zu schweren:
 denen bot ich Trotz,
 und treu beschloss,
 um Ehr' und Ruhm zu wahren
 nach Irland ich zu fahren.

O eitler Tagesknecht!
 Getäuscht von ihm,
 der dich getäuscht,
 wie musst' ich liebend
 um dich leiden,
 den, in des Tages

a krásou tvou,
 můj duch se v bázni zmítal,
 klam v sítě své mě splítal.
 Tvých očí lesk
 a zářný třpyt
 v mém zraku žáru
 nítíl svit,
 když pohled tvůj se
 vpíjel dlouze
 do duše mé
 ve žhoucí touze,
 tu schvátí neznámý
 mne cit,
 já s tebou přál si
 žít i mřít.
 Co v šerých noci tmách
 zmítalo se v mých snách,
 čím v bludu mámení
 mne hrálo tušení:
 kdy svůdný zjev, pln kouzel,
 mi v nitru lásku vzbouzel,
 náhle v proudu záře denní
 se všechno v lež mi mění.
 Co mně se zdálo
 vznešeným,
 to chválil jsem
 před lidem vším;
 já všechněm chválí
 poznovu
 co nevěstu tě
 královu.
 Však v hrud' se hořký
 vloudil host,
 zášť kletá,
 slepá žárlivost;
 když nepřízeň pak náhlá
 na čest mou směle sáhla,
 v duši vzplál mi vzdor,
 a já rozhod se,
 než slávy své se vzdáti,
 chci v Irsko zpět se bráti.

Ty bloude zoufalý!
 Ta bídná lež,
 již den ti lhal,
 bezpočet slz mne
 hořkých stála;
 den když tě líbal

ISOLDE

falschem Prangen,
von seines Gleissens
Trug befangen,
dort wo ihn Liebe
heiss umfasste,
im tiefsten Herzen
hell ich hasste.
Ach, in des Herzens Grunde,
wie schmerzte tief die Wunde!
Den dort ich heimlich barg,
wie dünkt' er mich so arg,
wenn in des Tages Scheine
der treu gehegte eine
der Liebe Blicken schwand,
als Feind nur vor mir stand!
Das als Verräter
dich mir wies,
dem Licht des Tages
wollt' ich entfliehn,
dorthin in die Nacht
dich mit mir ziehn,
wo der Täuschung Ende
mein Herz mir verhiess;
wo des Trugs geahnter
Wahn zerrinne;
dort dir zu trinken
ew'ge Minne,
mit mir dich im Verein
wollt' ich dem Tode weihn.

In deiner Hand
den süssen Tod,
als ich ihn erkannt,
den sie mir bot;
als mir die Ahnung
hehr und gewiss
zeigte, was mir
die Sühne verhiess:
da erdämmerte mild
erhabner Macht
im Busen mir die Nacht;
mein Tag war da vollbracht.

Doch ach, dich täuschte
der falsche Trank,
dass dir von neuem
die Nacht versank:

dlouze v tváři
svou kletou, klamnou
svůdnou září,
tam, kde dřív láska
plála světlá,
mně v srdci temná
zášť jen zkvetla.
V mé srdce bol se řítíl,
v něm rány žár se nítíl!
Ten, mnou jenž kdys byl skryt,
jak zdál se zlým pak být,
když v jasu dne a v záři
před mojí stál on tváří
a plašil lásky sen,
můj zrádný přítel ten!
Mně byla zjevna
zrada tvá,
já v hrůze z jasu
v tmu chtěla jít,
a tam v noci stín
tě s sebou vzít,
v níž se vášně smíří
jež mír vlévá v hrud';
v níž jen vánek smrti
mírem dýše;
tam měla vést nás
smíru číše,
tys z ní měl se mnou pít
tmou v smrti náruč jít.

TRISTAN

Když v ruce tvé
ta zlatá číš
ve chvíli blouznivé
se vznnesla výš;
v tušení sladkém
směl jsem zřít
pro svůj že vzdor
já mám s tebou mřít:
v nitro mé padla tma,
kol skrání mých
se schvíval smrti van;
den můj byl dokonán.

ISOLDE

Však žel, ten můj
nápoj šálivý,
noc temnou v den
změnil zářivý:

dem einzig am Tode lag,
den gab er wieder dem Tag!

TRISTAN

O Heil dem Tranke!
Heil seinem Saft!
Heil seines Zaubers
hehrer Kraft!
Durch des Todes Tor,
wo er mir floss,
weit und offen
er mir erschloss,
darin ich sonst nur träumend gewacht,
das Wunderreich der Nacht.
Von dem Bild in des Herzens
bergendem Schrein
scheucht er des Tages
täuschenden Schein,
dass nachtsichtig mein Auge
wahr es zu sehen tauge.

jež v stíny už smrti zval,
dne záři na pospas dal!

Ty šťávo čárná!
Dík měj si můj!
Dík vroucí měj
za zázrak svůj!
V smrti bráně stál
bez hrůzy jsem,
záře záblesk
se šířil v tmách,
co dřív jen táhlo v snách jako báj:
Já noci znát měl taj.
Obraz tvůj, jenž má v srdce
úkrytu žít,
nesmí již záře
dne znesvětít,
jak v tmách tvé oči svítí,
já chtěl bych stále zřítí.

ISOLDE

Doch es rächte sich
der verscheuchte Tag;
mit deinen Sünden
Rat's er pflag;
was dir gezeigt
die dämmernde Nacht,
an des Taggestirnes
Königsmacht
musstest du's übergeben,
um einsam
in öder Pracht
schimmernd dort zu leben.
Wie ertrug ich's nur?
Wie ertrag ich's noch?

Za to den, jež dal's
v klatbu, mstí se nám
a trestá hříchu
tvého klam;
čím v noci tmách
tě tvůj blaží sen,
v bílé záři své
když vzplane den
svých sů se musíš zřící,
a sám
v prázdné kráse dne
život bídně vléci.
Lze to snášet dál?
Lze tak dále žít?

TRISTAN

O nun waren wir
Nachtgeweihte!
Der tückische Tag,
der Neidbereite,
trennen konnt uns sein Trug,
doch nicht mehr täuschen sein Lug!
Seine eitle Pracht,
seinen prahlenden Schein
verlacht, wem die Nacht
den Blick geweiht:
seines flackernden Lichtes

Noc je přítelkou
nám teď vlídnou!
A závistný den,
svou záští bídnou,
rád by chtěl dvojít nás,
však plamen lží všech v tmách zhas!
jeho zářivý plam,
jeho nádherný jas
jež vzdor kladou tmám,
čím jsou teď nám?
Jeho plápolné záře

flüchtige Blitze
blenden uns nicht mehr.
Wer des Todes Nacht
liebend erschaut,
wem sie ihr tief
Geheimnis vertraut:
des Tages Lügen,
Ruhm und Ehr',
Macht und Gewinn,
so schimmernd hehr,
wie eitler Staub der Sonnen
sind sie vor dem zersponnen!
In des Tages eitlen Wähnen
bleibt ihm ein einzig Sehnen -
das Sehnen hin
zur heil'gen Nacht,
wo urewig,
einzig wahr
Liebeswonne ihm lacht!

míhavé blesky
nás neoslní víc.
Rád kdo smrti tmám
díval se vstříc,
kdo v taji stínů
zřel smrti v líc:
všech dnů pak sláva,
závist i stesk,
pocty i zisk,
jich svůdný lesk,
jak prach ve žáru vření
vše v nic se jemu mění!
Marný den když zmíjí zdlouha,
jej jedna chvátí touha -
jej touha mocně
vábí v noc,
z níž posvátně
v záři své
lásky plá čaromoc!

(Tristan zieht Isolde sanft zur Seite auf eine Blumenbank nieder, senkt sich vor ihr auf die Knie und schmiegt sein Haupt in ihren Arm)

(Tristan odvede něžně Isoldu stranou, kde ji posadí na sedadlo skryté v kvítí, klesne před ní na kolena a stulí svou hlavu do její náruče)

BEIDE

O sink hernieder,
Nacht der Liebe,
gib Vergessen,
dass ich lebe;
nimm mich auf
in deinen Schoss,
löse von
der Welt mich los!

TRISTAN

Verloschen nun
die letzte Leuchte;

ISOLDE

was wir dachten,
was uns deuchte;

TRISTAN

all Gedenken -

OBA

Ó, noci lásky,
spuť se níže,
shlad', co nás
se světem víže;
závoj tmy
tu vláti nech,
nás ať mjíjí,
světa dech!

Svit záře zhas
noc tmí se v kráse;

v nás co víří,
nám co zdá se;

mé vše touhy -

ISOLDE

all Gemahnen -
BEIDE

heil'ger Dämm'ung
hehres Ahnen
löscht des Wähnens Graus
welterlösend aus.

má vše přání
OBA

záře soumrak,
spásy zdání,
spoutá děs i klam,
štit je spásný k nám.

ISOLDE

Barg im Busen
uns sich die Sonne,
leuchten lachend
Sterne der Wonne.

V ňadrech nám se
jas slunce skrývá,
luny zář tam
s třpytem hvězd splývá.

TRISTAN

Von deinem Zauber
sanft umsponnen,
vor deinen Augen
süss zerronnen;

Jsa úzce poután
kouzly tvými,
a lákán zraky
čarovnými;

ISOLDE

Herz an Herz dir,
Mund an Mund;

srdce k srdci,
rty na rtech;

TRISTAN

eines Atems
ein'ger Bund; -
BEIDE

sladce chví se
jeden dech; -
OBA

bricht mein Blick sich
wonn'-erblindet,
erbleicht die Welt
mit ihrem Blenden:

zří - li v dál
zrak láskou zpilý,
tu zdá se svět
mi pouhým stínem:

ISOLDE

die uns der Tag
trügend erhellt,

jímž nás jen klame
lživý den,

TRISTAN

zu täuschendem Wahn
entgegengestellt,
BEIDE

a nám ruší lásky
kouzelný sen,
OBA

selbst dann
bin ich die Welt:
Wonne-hehrstes Weben,
Liebe-heiligstes Leben,

tu jsem
já sám svůj svět:
v slasti závratném vlání,
v lásky posvátném plání,

Niewiedererwachens
wahnlos
hold bewusster Wunsch.

můj ret nápoj lásky
z úst tvých číše
pít chce jen.

(Tristan und Isolde versinken wie in gänzliche Entrücktheit, in der sie, Haupt an Haupt auf die Blumenbank zurückgelehnt, verweilen)

(Tristana Isolda upadnou v blouznivé vytržení, v němž trvají, hlava vedle hlavy, opírajíce se nakloněni vzad o sedadlo)

BRANGÄNES STIMME

(von der Zinne her)

Einsam wachend
in der Nacht,
wem der Traum
der Liebe lacht,
hab der einen
Ruf in acht,
die den Schläfern
Schlimmes ahnt,
bange zum
Erwachen mahnt.
Habet acht!
Habet acht!
Bald entweicht die Nacht.

BRANGÄNIN HLAS

(z cimbuří)

Bdí nad vámi
stráž tu v tmách,
vás, jež láska
líbá v snách,
bouřit má
ve výstrahách,
v tuše zlého
stráže hlas,
z lásky snů
již vzbouzet vás.
Hlas můj zní
výstražný!
Záhy vzplá dne jas.

(leise)

Lausch, Geliebter!

(ebenso)

Lass mich sterben!

(allmählich sich ein wenig erhebend)

Neid'sche Wache!

(zurückgelehnt bleibend)

Nie erwachen!

Doch der Tag
muss Tristan wecken?

(ein wenig das Haupt erhebend)

ISOLDE

(tiše)

Slyš, můj milý!

(právě tak)

Nech mne mřít!

(znenáhla se poněkud pozvedajíc)

Závist stráže!

(zůstávaje opřen)

Snít chci stále!

ISOLDE

TRISTAN

ISOLDE

TRISTAN

Avšak den
přec Tristana vzbudí!

(poněkud pozvednuv hlavu)

Lass den Tag
dem Tode weichen!

ISOLDE

Tag und Tod,
mit gleichen Streichen,
sollten unsre
Lieb' erreichen?

(sich mehr aufrichtend)

Unsre Liebe?
Tristans Liebe?
Dein' und mein',
Isoldes Liebe?
Welches Todes Streichen
könnte je sie weichen?
Stünd' er vor mir,
der mächt'ge Tod,
wie er mir Leib
und Leben bedroht,
die ich so willig
der Liebe lasse,
wie wäre seinen Streichen
die Liebe selbst zu erreichen?

*(immer inniger mit dem Haupt
sich an Isolde schmiegend)*

Stürb ich nun ihr,
der so gern ich sterbe,
wie könnte die Liebe
mit mir sterben,
die ewig lebende
mit mir enden?
Doch, stürbe nie seine Liebe,
wie stürbe dann Tristan
seiner Liebe?

ISOLDE

Doch unsre Liebe,
heisst sie nicht Tristan
und - Isolde?
Dies süsse Wörtlein: *und*,
was es bindet,
der Liebe Bund,
wenn Tristan stürb,
zerstört' es nicht der Tod?

Vítám smrti
přízrak bílý!

Den a smrt
že ve hrob schýlí,
tvou mi lásku
v blízké chvíli?

(vzpřímiv se více)

Mou že lásku?
Tristana lásku?
Mou i tvou,
Isoldy lásku?
Lásku schvátiv smí-li
smrti přízrak bílý?
Byť přede mnou
se tyčil v tmách,
do duše mé
byť svým děsem sáh,
po srdci mém
jež je láskou živo,
ten smrti přízrak bílý
zda lásku sám ve hrob schýlí?

*(stále vřejeji s hlavou
se tulíc k Isoldě)*

Mřít mám-li té,
s níž bych rád chtěl mřít,
zda může i láska
se mnou mřít,
když žítí má věčně
v srdce hloubi?
Však, má-li žít věčně láska,
jak mřít by Tristan
směl své lásce?

Přec naší lásce
je jméno Tristan
a - Isolda?
To slůvko sladké: a,
svojm poutem,
co vázat má,
až Tristan sám,
se v temný schýlí hrob?

TRISTAN

Was stürbe dem Tod,
als was uns stört,
was Tristan wehrt,
Isolde immer zu lieben,
ewig ihr nur zu leben?

Smrt vzít může jen,
co brání nám,
že Tristan sám
s Isoldou svou nesmí žítí,
v lásce ji věčně mítí?

ISOLDE

Doch dieses Wörtlein: *und*, -
wär' es zerstört,
wie anders als
mit Isoldes eigenem Leben
wär' Tristan der Tod gegeben?

Však přec to slůvko: *a*, -
poruší smrt,
když dál by měla
Isolda ještě žítí
a Tristan by sám měl mřítí?

(Tristan zieht, mit bedeutungsvoller Gebärde, Isolde sanft an sich)

(Tristan přivine s významným posunkem Isoldu něžně k sobě)

TRISTAN

So starben wir,
um ungetrennt,
ewig einig
ohne End',
ohn' Erwachen,
ohn' Erbangen,
namenlos
in Lieb' umfängen,
ganz uns selbst gegeben,
der Liebe nur zu leben!

Chci s tebou mřít,
než vzejde den,
konce neměj
lásky sen,
v stálém snění,
v rozechvění,
nám ať vše
se v lásku mění,
cele sví chcem býti,
jen lásce stále žítí!

ISOLDE

*(wie in sinnender Entrücktheit
zu ihm aufblickend)*

*(v zamyšleném vytržení
k němu vzhlížejíc)*

So stürben wir,
um ungetrennt, -

Chci s tebou mřít,
než vzejde den,

TRISTAN

ewig einig
ohne End', -

konce neměj
lásky sen,

ISOLDE

ohn' Erwachen, -

v stálém snění,

TRISTAN

ohn' Erbangen, -

v rozechvění,

BEIDE

namenlos
in Lieb' umfangen,
ganz uns selbst gegeben,
der Liebe nur zu leben!

(Isolde neigt wie überwältigt das Haupt an seine Brust)

(Isolda přemožena sklání hlavu na Tristanova prsa)

OBA

nám ať vše
se v lásku mění,
cele sví chcem býti,
jen lásce stále žítí!

BRANGÄNES STIMME

(wie vorher)

Habet acht!
Habet acht!
Schon weicht dem Tag die Nacht.

TRISTAN

(lächelnd zu Isolde geneigt)

Soll ich lauschen?

ISOLDE

(schwärmerisch zu Tristan aufblickend)

Lass mich sterben!

TRISTAN

Muss ich wachen?

ISOLDE

Nie erwachen!

TRISTAN

Soll der Tag
noch Tristan wecken?

ISOLDE

Lass den Tag
dem Tode weichen!

TRISTAN

Des Tages Dräuen
nun trotzen wir so?

ISOLDE

(mit wachsender Begeisterung)

Seinem Trug ewig zu fliehn!

BRANGÄNIN HLAS

(jako prve)

Dbej, co dí,
stráže hlas!
Již záhy vzplá dne jas.

(s úsměvem najkloněn k Isoldě)

Mám jej dbáti?

(blouznivě k Tristanovi vzhlížejíc)

Nech mne mřítí!

Mám - li bdíti?

Stále snítí!

Avšak den přec
Tristana vzbudí?

Vítej smrti
přízrak bílý!

Tak hrůze dne
chceme klásti my vzdor?

(v rostoucím roznícení)

Míjet nás má jeho klam!

TRISTAN

Sein dämmernder Schein
verscheuchte uns nie?

*(mit grosser Gebärde
ganz sich erhebend)*

Ewig währ uns die Nacht!
(Tristan folgt ihr, sie umfassen sich in schwärmerischer Begeisterung)

(Tristan ji následuje, obejmou se v blouznivém nadšení)

BEIDE

O ew'ge Nacht,
süsse Nacht!
Hehr erhabne
Liebesnacht!
Wen du umfassen,
wem du gelacht,
wie wär' ohne Bangen
aus dir er je erwacht?
Nun banne das Bangen,
holder Tod,
sehnd verlangter
Liebestod!
In deinen Armen,
dir geweiht,
urheilig Erwärmen,
von Erwachens Not befreit!
Wie sie fassen,
wie sie lassen,
diese Wonne,
Fern der Sonne,
fern der Tage
Trennungsklage!
Ohne Wähnen
sanftes Sehnen;
ohne Bangen
süss Verlangen;
ohne Wehen
hehr Vergehen;
ohne Schmachten
hold Umnachten;
ohne Meiden,
ohne Scheiden,
traut allein,
ewig heim,
in ungemessnen Räumen

Nás nemá plašit víc
ten zářivý jas?

*(s velkým posunkem
se zcela vztyčivši)*

Nás má věčně chránit noc!

OBA

Ó, věčná noc!
sladká noc!
Vznešená to
lásky noc!
Kdo v tebe vhrouten,
v tvůj smavý sen,
bez úzkosti smí-li
se vracet v zářný den?
Již mou tesknost zapud',
vzácná mi smrt,
toužebně ždaná
z lásky smrt!
V tvých loktech sníti,
v tmách se skrýt,
v tvé náruči žíti,
v noc bez konce stále zřít!
Chápat lze-li,
cit ten vřelý,
tmou kdy šálen,
slunce vzdálen,
v žal se změni
rozloučení!
Bludy marné
touhy žárné;
štěstí vratké
klamy sladké;
hořké vzdory,
lásky spory;
bolu trýzeň,
vášně žízeň;
útrap hoře,
záští moře,
slunce jas,
jitra čas,
to v sen teď láska mění,

übersel'ges Träumen.

TRISTAN

nás jen blaží snění.

Tristan du,
ich Isolde,
nicht mehr Tristan!

Tristan tys,
já Isolda,
již ne Tristan!

ISOLDE

Du Isolde,
Tristan ich,
nicht mehr Isolde!

Tys Isolda,
Tristan já,
již ne Isolda!

BEIDE

OBA

Ohne Nennen,
ohne Trennen,
neu Erkennen,
neu Entbrennen;
endlos ewig,
ein-bewusst:
heiss erglühter Brust
höchste Liebeslust!

Slov proč dbáti,
smrt proč zváti,
vše chci znáti,
žárem pláti,
věčně, stále
v snů těch čar
vášně bouřný var
spíjej lásky žár!

(Sie bleiben in verzückter Stellung)

(oba trvají ve vytržení)

(ZWEITER AUFZUG)
DRITTE SZENE

TŘETÍ SCÉNA

(Brangäne stösst einen grellen Schrei aus. Kurwenal stürzt mit entblösstem Schwerte herein) (Brangäna vyrazí pronikavý výkřik. Kurwenal se řítí s obnaženým mečem na scénu)

KURWENAL

Rette dich, Tristan!

Tristane, chraň se!

(Er blickt mit Entsetzen hinter sich in die Szene zurück. Marke, Melot und Hofleute [in Jägertracht] kommen aus dem Baumgange lebhaft nach dem Vordergrunde und halten entsetzt der Gruppe der Liebenden gegenüber an. Brangäne kommt zugleich von der Zinne herab und stürzt auf Isolde zu. Diese, von unwillkürlicher Scham ergriffen, lehnt sich, mit abgewandtem Gesicht, auf die Blumenbank. Tristan, in ebenfalls unwillkürlicher Bewegung, streckt mit dem einen Arme den Mantel breit aus, so dass er Isolde vor den Blicken der Ankommenden verdeckt. In dieser Stellung verbleibt er längere Zeit, unbeweglich den starren Blick auf die Männer gerichtet, die in verschiedener Bewegung die Augen auf ihn heften. - Morgendämmerung)

(Dívá se s hrůzou zpět na scénu. Marke, Melot a dvořané, lovecky odděni, přicházejí živě ze stromořadí do popředí a zastaví se zděšeně proti milencům. Současně sestoupí Brangäna z cimbuří a vrhne se k Isoldě. Tato zachvácena

bezděčným studem opře se s odvráceným obličejem o sedadlo. Tristan se stejně bezděčným pohybem rozestře jednou rukou široce svůj plášť, tak že zakrývá Isoldu před pohledy příchozích. V tomto postavení setrvává delší dobu, dívá se nehybně strnulým pohledem na muže, kteří s různými pohyby na něj upírají své zraky. - Ranní svítání.

TRISTAN

(nach längerem Schweigen)

Der öde Tag
zum letztenmal!

MELOT

(zu Marke)

Das sollst du, Herr, mir sagen,
ob ich ihn recht verklagt?
Das dir zum Pfand ich gab,
ob ich mein Haupt gewahrt?
Ich zeigt' ihn dir
in offner Tat:
Namen und Ehr'
hab ich getreu
vor Schande dir bewahrt.

MARKE

*(nach tiefer Erschütterung,
mit bebender Stimme)*

Tatest du's wirklich?
Wähnst du das?
Sieh ihn dort,
den treuesten aller Treuen;
blick auf ihn,
den freundlichsten der Freunde:
seiner Treue
freister Tat
traf mein Herz
mit feindlichstem Verrat!
Trog mich Tristan,
sollt' ich hoffen,
was sein Trügen
mir getroffen,
sei durch Melots Rat
redlich mir bewahrt?

TRISTAN

(krampfhaft heftig)

Tagsgespenster!
Morgenträume!
täuschend und wüst!
Entschwebt! Entweicht!

(po delším mlčení)

Dne září zřím
dnes naposled!

(ke králi Marku)

Sám rci mi teď, můj pane,
já zdali v právu byl,
když za svou zprávu chtěl,
jsem hlavu v sázku dát?
Zde zříš ten jeho
bídny klam:
jméno a čest
věrně jsem já
před hanbou chránil sám.

*(v hlubokém zdrcení,
chvějícím se hlasem)*

Chránil's je vskutku?
Mínil's to?
Tam viz jej,
ten nejvěrnější z věrných;
přítel můj,
jenž přátel všech byl perlou:
zrádně skutkem
záhadným
věrnost, lásku,
vděčnost změnil v dým!
Skrýval Tristan,
zášť i hanu,
s níž chtěl sloužit
svému pánu,
až Melot sám
odkryl jeho klam?

(křečovitě, prudce)

Hrůzy zjevy!
Snů jste přízrak
šálivý, zlý!
Jen pryč! Jen pryč!

MARKE

(mit tiefer Ergriffenheit)

Mir dies?
Dies, Tristan, mir? -
Wohin nun Treue,
da Tristan mich betrog?
Wohin nun Ehr'
und echte Art,
da aller Ehren Hort,
da Tristan sie verlor?
Die Tristan sich
zum Schild erkor,
wohin ist Tugend
nun entflohn,
da meinen Freund sie flieht,
da Tristan mich verriet?

*(Tristan senkt langsam den Blick
zu Boden; in seinen Mienen ist,
während Marke fortfährt,
zunehmende Trauer zu lesen)*

Wozu die Dienste
ohne Zahl,
der Ehren Ruhm,
der Grösse Macht,
die Marken du gewannst;
musst' Ehr' und Ruhm,
Gröss' und Macht,
musste die Dienste
ohne Zahl
dir Markes Schmach bezahlen?
Dünkte zu wenig
dich sein Dank,
dass, was du ihm erworben,
Ruhm und Reich,
er zu Erb' und Eigen dir gab?
Da kinderlos einst
schwand sein Weib,
so liebt' er dich,
dass nie aufs neu
sich Marke wollt vermählen.
Da alles Volk
zu Hof und Land
mit Bitt' und Dräuen
in ihn drang,
die Königin dem Lande,
die Gattin sich zu kiesen;

(v hlubokém pohnutí)

To mně?
To, Tristane, mně? -
Kam prchla věrnost,
když Tristan zradil mne?
Kam prchla čest
i dobrý mrav,
když poklad mravů, cti,
když Tristan zradil vše?
Ta, Tristan za svůj
štit již měl,
kam spěla skrýt se
čest i ctnost,
kam prchly z přímých cest,
když Tristan zrádcem jest?

*(Tristan klopí pomalu zraky
k zemi, z jeho tváře během
královny řeči lze čísti stále
vzrůstající smutek)*

K čemu tvých služeb
bezpočet,
čím sláva, čest,
čím vlády moc,
jež's králi získal sám;
když slávu, čest,
vlády moc,
bezpočet služeb tvých
ti musí
král svou splácet hanbou?
Zdá se ti malým
díkem snad,
když vše, co získal's jemu,
moc i říš,
tobě sám chtěl dáti v dědictví?
Když bezdětek kdys
ztratil choť,
tak rád tě měl,
že nechtěl více
žádné znáti ženy.
Však můj když celý
národ pak
mne žádal vroucí
prosbou svou,
bych královnu dal zemi
a sobě choť bych zvolil;

da selber du
den Ohm beschworst,
des Hofes Wunsch,
des Landes Willen
gütlich zu erfüllen;
in Wehr wider Hof und Land,
in Wehr selbst gegen dich,
mit List und Güte
weigerte er sich,
bis, Tristan, du ihm drohtest,
für immer zu meiden
Hof und Land,
würdest du selber
nicht entsandt,
dem König die Braut zu frein,
da liess er's denn so sein. -
Dies wundervolle Weib,
das mir dein Mut gewann,
wer durft' es sehen,
wer es kennen,
wer mit Stolze
sein es nennen,
ohne selig sich zu preisen?
Der mein Wille
nie zu nahen wagte,
der mein Wunsch
ehrfurchtscheu entsagte,
die so herrlich
hold erhaben
mir die Seele
musste laben,
trotz Feind und Gefahr,
die fürstliche Braut
brachtest du mir dar.
Nun, da durch solchen
Besitz mein Herz
du fühlsamer schufst
als sonst dem Schmerz,
dort wo am weichsten,
zart und offen,
würd' ich getroffen,
nie zu hoffen,
dass je ich könnte gesunden:
warum so sehrend,
Unseliger,
dort nun mich verwunden?
Dort mit der Waffe
quälendem Gift,
das Sinn und Hirn

tu strýce zapřisáh'
jsi sám,
by splnil rád
a bez váhání
lidu svého přání;
však svou když dobrotou a lstí,
já jsem se bránil všem
a váhal splnit
co si přála zem,
tu Tristan vážně hrozil,
že opustí navždy
dvůr i zem,
když neslevím
ve vzdoru svém,
by královnu můj měl lid:
Tu svolným chtěl jsem být. -
Tu ženu úchvatnou,
již za choť jsi mi dal,
zda smí kdo zřítí,
k ní se znáti,
v pýše své
svou ji zvatí,
v nitru svém by neplál štěstím?
Již jsem podřídít
své vůli váhal,
své již říc
přání jsem se zdráhal,
jež svou nádherou
a krásou
měla mé být
duše spásou,
ty sám, navzdor všem,
tu knížecí choť
přived nám jsi sem.
Teď v srdci mém
vzácný tvůj když dar,
mi všech citů
vznítil žhoucí žár,
když vše mé srdce
více cítí,
zda lze teď žítí,
naděj míti,
že znovu šťastným se stanu:
když mému štěstí,
sám neblahý,
dal's záhubnou ránu?
Se zbraní v ruce,
štván zlobou zlou,
jež bouří šílené

mir sengend versehrt,
das mir dem Freund
die Treue verwehrt,
mein offnes Herz
erfüllt mit Verdacht,
dass ich nun heimlich
in dunkler Nacht
den Freund lauschend beschleiche,
meiner Ehren Ende erreiche?
Die kein Himmel erlöst,
warum mir diese Hölle?
Die kein Elend sühnt,
warum mir diese Schmach?
Den unerforschlich tief
geheimnisvollen Grund,
wer macht der Welt ihn kund?

TRISTAN

(mitleidig das Auge zu Marke erhebend)

O König, das
kann ich dir nicht sagen;
und was du fragst,
das kannst du nie erfahren.

*(Er wendet sich zu Isolde,
die sehnsüchtig zu ihm aufblickt)*

Wohin nun Tristan scheidet,
willst du, Isold', ihm folgen?
Dem Land, das Tristan meint,
der Sonne Licht nicht scheint:
es ist das dunkel
nächt'ge Land,
daraus die Mutter
mich entsandt,
als, den im Tode
sie empfangen,
im Tod sie liess
an das Licht gelangen.
Was, da sie mich gebar,
ihr Liebesberge war,
das Wunderreich der Nacht,
aus der ich einst erwacht;
das bietet dir Tristan,
dahin geht er voran:
ob sie ihm folge
treu und hold, -
das sag' ihm nun Isold'!

ISOLDE

smysly mé,
jež mému srdci
přítele rve,
a v mém kdy nitru
msty bouří vír,
já ruším velebné
noci mír,
bych sám zřít směl, jak zrádce,
mojich ctí mne zbavil krátce?
Není spásy již víc
z toho žhoucího pekla!
Věčné bídy zdroj,
mi bude hanba má.
Co svedlo tě k tvé zradě
kouzlem tajemným,
zda v žití svém kdy zvím?

(pozvednuv soucitně zrak k Markovi)

Ó, králi, to
nemohu ti říci;
co znát bys chtěl,
to vypátrat ti nelze.

*(Obrací se k Isoldě,
kteá k němu toužebně vzhlíží)*

Kam teď se Tristan béře,
zda chce Isolda jíti?
Kde bude Tristan žít,
tam slunce neplá svít:
to země tmy
a stálých běd,
z níž moje máti
v dálný svět
mne v smrti chvíli
teskné slala,
již má mi sudba
do vínku dala.
Matce já život vzal,
když na svět jsem se bral,
a v tuto noci říš,
kam chci se vrátit již;
v tu temnou zem Tristan,
je za vůdce ti dán:
zda věrně svůj mi
průvod dá, -
ať řekne má Isolda!

Als für ein fremdes Land
der Freund sie einstens warb,
dem Unholden
treu und hold
musst' Isolde folgen.
Nun führst du in dein Eigen,
dein Erbe mir zu ziegen;
wie flöh' ich wohl das Land,
das alle Welt umspannt?
Wo Tristans Haus und Heim,
da kehr Isolde ein:
auf dem sie folge
treu und hold,
den Weg nun zeig Isold'!
(Tristan neigt sich langsam über sie, und küsst sie sanft auf die Stirn. - Melot fährt wütend auf)

Pro cizí když mne zem
můj přítel získal kdys,
tu za ním šla
v dálky chmurné
Isolda věrně.
V tvou zem teď já mám jíti,
ta má mou vlastí býti;
jak prchnu zemi běd,
jež obepíná svět?
Kde Tristan má svůj byt,
tam chce Isolda žít:
tam věrně svůj ti
průvod dá,
Tam žít chce tvá Isolda!

(Tristan skloní se zvolna nad ní a políbí ji mírně na čelo. - Melot se divoce vzchopí)

MELOT

(das Schwert ziehend)

(tasí meč)

Verräter! Ha!
Zur Rache, König!
Duldest du diese Schmach?

Ty zrádce! Ha!
Pojď mstít se, králi!
Hanbu snášet chceš?

(Tristan zieht sein Schwert, und wendet sich schnell um)

(Tristan vytasí meč a rychle se obrátí)

TRISTAN

Wer wagt sein Leben an das meine?

Kdo v sázku svůj chce dáti život?

(Er heftet den Blick auf Melot)

(Upřev pohled na Melota)

Mein Freund war der,
er minnte mich hoch und teuer;
um Ehr' und Ruhm
mir war er besorgt wie keiner.
Zum Übermut
trieb er mein Herz;
die Schar führt' er,
die mich gedrängt,
Ehr' und Ruhm mir zu mehren,
dem König dich zu vermählen!
Dein Blick, Isolde,
blendet' auch ihn;

Můj přítel to,
jež tak jsem rád míval vždycky;
o slávu mou
on povždy měl péči pilnou.
On odvahou
mou plnil hrud';
on zástup ved,
jenž nutil mne,
bych slávu svou zmnožil v dáli
a získal tě za choť králi!
Tvůj zrak, Isoldo,
zmámil i jej;

aus Eifer verriet
mich der Freund
dem König, den ich verriet!

jsa žárliv, mne zradil
můj přítel
teď králi, jež já zradil!

(Er dringt auf Melot ein)

(doráží na Melota)

Wehr dich, Melot!

Braň se, Melote!

(Als Melot ihm das Schwert entgegenstreckt, lässt Tristan das seinige fallen und sinkt verwundet in Kurwenals Arme. Isolde stürzt sich an seine Brust. Marke hält Melot zurück. - Der Vorhang fällt schnell)

(Když Melot vztáhne proti němu meč, upustí Tristan svůj a klesne raněn Kurwenalovi do náruče. Isolda vrhne se na jeho prsa. Marke zdržuje Melota. - Opona rychle padá.)

DRITTER AUFZUG ERSTE SZENE

TŘETÍ DĚJSTVÍ PRVNÍ SCÉNA

(Burggarten. Zur einen Seite hohe Burggebäude, zur andren eine niedrige Mauerbrüstung, von einer Warte unterbrochen; im Hintergrunde das Burgtor. Die Lage ist auf felsiger Höhe anzunehmen; durch Öffnungen blickt man auf einen weiten Meereshorizont. Das Ganze macht den Eindruck der Herrenlosigkeit, übel gepflegt, hie und da schadhaf und bewachsen. Im Vordergrund, an der inneren Seite, liegt Tristan, unter dem Schatten einer grossen Linde, auf einem Ruhebett schlafend, wie leblos ausgestreckt.

Zu Häupten ihm sitzt Kurwenal, in Schmerz über ihn hingebeugt und sorgsam seinem Atem lauschend. - Von der Aussenseite her hört man, beim Aufziehen des Vorhanges, einen Hirtenreigen, sehnsüchtig und traurig auf einer Schalmel geblasen. Endlich erscheint der Hirt selbst mit dem Oberleibe über der Mauerbrüstung und blickt teilnehmend herein)

(Hradní zahrada. Po jedné straně vysoká hradní budova, po druhé nízká zeď, přerušovaná hlídkou; v pozadí brána. Hrad se jeví umístěn na skalnaté výši; otvory je vidět širý horizont moře. Celek činí dojem majetku bez pána; vše je zpustlé, tu a tam pobořené a zarostlé. V popředí na vnitřní straně leží Tristan ve stínu veliké lípy na lehátku a spí natažen jako bez života.

V hlavách mu sedí Kurwenal, v bolesti nad ním skloněn a pozorně naslouchá jeho dechu. - Z vnějška je slyšeti po vytažení opony pastýřskou melodii, hranou toužebně a smutně na šalmaj. Konečně objeví se sám pastýř horní polovici těla za zídou a dívá vse soucitně dovnitř.)

HIRT
(leise)

PASTÝŘ
(tiše)

Kurwenal! He!
Sag, Kurwenal!
Hör doch, Freund!

Kurwenale! He!
Slyš Kurwenale!
Slyš mne přec!

*(Kurwenal wendet ein wenig
das Haupt nach ihm)*

Wacht er noch nicht?

KURWENAL

(schüttelt traurig mit dem Kopf)

Erwachte er,
wär's doch nur
um für immer zu verscheiden:
erschien zuvor
die Ärztin nicht,
die einz'ge, die uns hilft. -
Sahst du noch nichts?
Kein Schiff noch auf der See?

HIRT

Eine andre Weise
hörtest du dann,
so lustig, als ich sie nur kann.
Nun sag auch ehrlich,
alter Freund:
was hat's mit unserm Herrn?

KURWENAL

Lass die Frage:
du kannst's doch nie erfahren.
Eifrig späh;
und siehst du ein Schiff,
so spiele lustig und hell!

(Der Hirt wendet sich und späht, mit der Hand überm Aug', nach dem Meer aus)

(Pastýř se obrátí a cloně si rukou oči pátrá po moři v dáli)

HIRT

Öd und leer das Meer!

*(Er setzt die Schalmei an den Mund
und entfernt sich blasend)*

(bewegungslos, dumpf)

Die alte Weise; -
was weckt sie mich?

*(Er schlägt die Augen auf
und wendet das Haupt ein wenig)*

TRISTAN

*(Kurwenal otočí k němu
poněkud hlavu)*

Spí stále jen?

(kývá smutně hlavou)

Vzbudí-li se,
tu jen, by navždy
rozloučil se s námi:
leč přijde-li
sem lékařka,
jež spásu nese nám.
Nic dosud zřít?
Na moři žádná loď?

PASTÝŘ

Jinou píseň já pak
vám zapískám,
tu nejveselejší, co znám.
Tvůj přítel dávný,
znal bych rád:
co s pánem naším jest?

Nech již ptaní:
to tobě říci nelze.
Pátrej dál;
až pak uztříš loď,
nám píseň veselou hrej!

(Nech již ptaní: to tobě říci nelze. Pátrej dál; až pak uztříš loď, nám píseň veselou hrej!)

PASTÝŘ

V šíř i v dál jen poušť!

*(Nasadí šalmaj k ústům
a pískaje se vzdaluje)*

(bez hnutí temně)

Ta píseň známá; -
proč zní mi zas?

*(Otevře oči a pootočí
poněkud hlavu)*

Wo bin ich?

KURWENAL

(fährt erschrocken auf)

Ha! Diese Stimme!
Seine Stimme!
Tristan, Herre!
Mein Held! Mein Tristan!

TRISTAN

(mit Anstrengung)

Wer ruft mich?

KURWENAL

Endlich! Endlich!
Leben, o Leben!
Süßes Leben,
meinem Tristan neu gegeben!

TRISTAN

*(ein wenig auf dem Lager
sich erhebend, matt)*

Kurwenal - du?
Wo war ich?
Wo bin ich?

KURWENAL

Wo du bist?
In Frieden, sicher und frei!
Kareol, Herr:
kennst du die Burg
der Väter nicht?

TRISTAN

Meiner Väter?

KURWENAL

Sieh dich nur um!

TRISTAN

Was erklang mir?

KURWENAL

Des Hirten Weise
hörtest du wieder;
am Hügel ab
hütet er deine Herde.

TRISTAN

Kde jsem to?

(vzchopí se polekán)

Ha! Jeho hlas to!
Jaký zázrak!
Tristan, pán můj!
Můj rek! Můj Tristan!

(s námahou)

Kdo volá mne?

Přec jen! Přec jen!
Žítí, ó žítí!
S námi žítí,
Živ má Tristan s námi býti!

*(poněkud se na loži
pozvednuv, mdle)*

Kurwenale - ty?
Kde byl jsem?
Kde jsem teď?

Kde jsi teď?
Jsi vrácen svým nivám zas!
Kareol, pane:
svých otců hrad
zda ještě znáš?

Mých že otců?

Patř kolem jen!

Zníť co slyším?

To písně nápěv zní,
již pastýř hrá si;
on stáda tvá
pase ti tam na stráni.

Meine Herde?

KURWENAL

Herr, das mein' ich!
Dein das Haus,
Hof und Burg!
Das Volk, getreu
dem trauten Herrn,
so gut es konnt',
hat's Haus und Hof gepflegt,
das einst mein Held
zu Erb' und Eigen
an Leut' und Volk verschenkt,
als alles er verliess,
in fremde Land' zu ziehn.

Má že stáda?

Pane, vše je tvé!
Dům je tvůj,
dvůr i hrad!
tvůj lid, jsa svému
pánu věren,
jak sám jen moh',
tvůj dům i dvůr on chránil,
jež můj kdys rek
dal svému lidu,
by všeho vládcem byl,
když vše tu zanechal,
a v kraj se dálný bral.

TRISTAN

In welches Land?

KURWENAL

Hei! Nach Kornwall:
kühn und wonnig
was sich da Glanzes,
Glück und Ehren
Tristan, mein Held, hehr ertrotzt!

Já v dál že šel?

Aj! šel's v Kornwall:
Odvahou svou
co si tam úcty,
moci i slávy
Tristan, můj rek, vydobyl!

TRISTAN

Bin ich in Kornwall?

KURWENAL

Nicht doch: in Kareol!

TRISTAN

To zde je Kornwall?

To zde je Kareol!

Wie kam ich her?

KURWENAL

Hei nun! Wie du kamst?
Zu Ross rittest du nicht;
ein Schifflin führte dich her:
doch zu dem Schifflin
hier auf den Schultern
trug ich dich; - die sind breit:
sie trugen dich dort zum Strand.
Nun bist du daheim, daheim zu Land:
im echten Land,
im Heimatland;

Jak, že tu jsem?

Jak sem přišel jsi?
Tvůj oř nepřines tě;
sem ve člunu připlul jsi:
však do člunu já
na bedrech svých
jsem dones tě; - jsou silná:
já necítil tíže jsem.
Však teď s námi dlíš, kde tvá je zem:
v své vlasti jsi,
v svém domově;

auf eigener Weid' und Wonne,
im Schein der alten Sonne,
darin von Tod und Wunden
du selig sollst gesunden.

(Er schmiegt sich an Tristans Brust)

TRISTAN

(nach einem kleinen Schweigen)

Dünkt dich das?
Ich weiss es anders,
doch kann ich's dir nicht sagen.
Wo ich erwacht, -
weilt' ich nicht;
doch, wo ich weilte,
das kann ich dir nicht sagen.
Die Sonne sah ich nicht,
noch sah ich Land und Leute:
doch, was ich sah,
das kann ich dir nicht sagen.
Ich war,
wo ich von je gewesen,
wohin auf je ich geh':
im weiten Reich
der Weltennacht.
Nur ein Wissen
dort uns eigen:
göttlich ew'ges
Urvergessen!
Wie schwand mir seine Ahnung
Sehnsücht'ge Mahnung,
nenn' ich dich,
die neu dem Licht
des Tags mich zugetrieben?
Was einzig mir geblieben,
ein heiss-inbrünstig Lieben,
aus Todeswonne-Grauen
jagt's mich, das Licht zu schauen,
das trügend hell und golden
noch dir, Isolden, scheint!

*(Kurwenal birgt, von Grausen gepackt,
sein Haupt. Tristan richtet sich
allmählich immer mehr auf)*

Isolde noch
im Reich der Sonne!
Im Tagesschimmer
noch Isolde!

ty dlíš na hroudě své zas,
a známý slunce zříš jas,
zde smrt své zamkla brány,
zde tvé se zhojí rány.

(Tulí se na Tristanova prsa)

(po krátkém mlčení)

Zdá se ti?
Já vím to jinak,
jak, nemohu ti říci.
Kde procit já, -
nedlel jsem;
však já kde dlel jsem,
to nemohu ti říci.
Ni zářný slunce svit,
ni zem, ni lid já nezřel:
však já co zřel,
to nemohu ti říci.
Já byl,
kde dávno dřív jsem býval,
kam stále znovu jdu:
v tu stínu říš,
kde vládne noc.
Tam nám pouze
jedno zbývá:
věčné světa
zapomnění!
Mé tušení sen pouze
v známé zas touze,
záře dne
proč šíjí mou
tu ve své jho mi sklání?
V mé duši zbylo přání,
mřít v žárném lásky plání,
mne hrůzy stín jal sladký,
teď zase štve mne zpátky,
v tu záři svou, tu zrádnou,
jež mé Isoldě plá!

*(Kurwenal, hrůzou schvácen,
skrývá hlavu. Tristan se stále
pozdolna vzpřimuje)*

Isolda ještě
v slunce říši!
V dnů záři ještě
má Isolda!

Welches Sehnen!
Welches Bangen!
Sie zu sehen,
welch Verlangen!
Krachend hört' ich
hinter mir
schon des Todes
Tor sich schliessen:
weit nun steht es
wieder offen,
der Sonne Strahlen
sprengt' es auf;
mit hell erschlossnen Augen
muss ich der Nacht enttauchen,
sie zu suchen,
sie zu sehen;
sie zu finden,
in der einzig
zu vergehen,
zu entschwinden
Tristan ist vergönnt.
Weh, nun wächst,
bleich und bang,
mir des Tages
wilder Drang;
grell und täuschend
sein Gestirn
weckt zu Trug
und Wahn mir das Hirn!
Verfluchter Tag
mit deinem Schein!
Wachst du ewig
meiner Pein?
Brennt sie ewig,
diese Leuchte,
die selbst nachts
von ihr mich scheuchte?
Ach, Isolde,
süsse Holde!
Wann endlich,
wann, ach wann
löschest du die Zünde,
dass sie mein Glück mir künde?
Das Licht - wann löscht es aus?

(Er sinkt erschöpft leise zurück)

Wann wird es Nacht im Haus?

Stesk mne schvátí!
Touha žhoucí!
Ji jen zřítí,
přání vroucí!
V bráně smrti
stál jsem již,
práh jsem přešel,
smrt jsem vítal:
náhle zpátky
mám se bráti,
a v záři slunce
jíti zpět;
se zářícím zas okem
z tmy znovu v den se vrátit,
ji zřít bych směl,
k ní se vracel;
již bych získal,
v níž bych v lásce
své se ztrácel,
s níž chtěl splývat
Tristan v jedno již.
Já, žel, mám
stále zřít
denní záře
pustý svit;
slunce žárný,
žhoucí plam
mozek žhne
a můj živí klam!
Tu záři dnů
jak proklínám,
trýzeň stálou,
nést že mám?
Zářit má i
ze tmy klínu,
že i noc
se leká stínu?
Ach, Isoldo,
má ty lásko!
Kdy miníš,
kdy, ach, kdy
své již zhasit světlo,
by štěstí mé mi vzkvetlo?
Kdy den svou ztratí moc?

(Klesne vyčerpán tiše na zad)

Kdy v dům se vrátí noc?

KURWENAL

*(nach grosser Erschütterung aus der
Niederschlagenheit sich aufraffend)*

Der einst ich trotz',
aus Treu' zu dir,
mit dir nach ihr
nun muss ich mich sehnen.
Glaub' meinem Wort:
du sollst sie sehen
hier und heut;
den Trost kann ich dir geben -
ist sie nur selbst noch am Leben.

TRISTAN

(sehr matt)

Noch losch das Licht nicht aus,
noch ward's nicht Nacht im Haus:
Isolde lebt und wacht;
sie rief mich aus der Nacht.

KURWENAL

Lebt sie denn,
so lass dir Hoffnung lachen!
Muss Kurwenal dumm dir gelten,
heut' sollst du ihn nicht schelten.
Wie tot lagst du
seit dem Tag,
da Melot, der Verruchte,
dir eine Wunde schlug.
Die böse Wunde,
wie sie heilen?
Mir tör'gem Manne
dünt' es da,
wer einst dir Morolds
Wunde schloss,
der heilte leicht die Plagen,
von Melots Wehr geschlagen.
Die beste Ärztin
bald ich fand;
nach Kornwall hab ich
ausgesandt:
ein treuer Mann
wohl übers Meer
bringt dir Isolde her.

TRISTAN

(ausser sich)

Isolde kommt!
Isolde naht!

*(po hlubokém motřesu myslí se
probírá z ohromení)*

Ač sám jen vzdor,
jsem pro ni měl,
teď po ní musím
jen s tebou toužit.
Mým slovům věř:
ty máš ji vidět
zde a dnes;
nám útěchou má býti,
že máš ji živou zde zřítí.

(velmi mdle)

Však nezhas záře svit,
v dům noci nepad' klid:
Isolda bdí však již;
mne volá v temna říš.

Žije - li,
pak doufej v spásu svoji!
Ač Kurwenal hlup se zdá ti,
dnes nesmíš jemu láti.
Tvou hruď proklál
zrádný druh
a od těch časů stále
jak bez ducha jsi spal.
Jak zlou tu ránu,
sám ti zléčím?
Já bloud tu mínil,
ránu tvou
kdo zléčil,
Morold jež ti dal,
ten život může vrátit,
ježž Melot chtěl ti zkrátit.
Jak pro tě lékařku
jsem měl;
pak v Kornwall posel
věrný spěl:
s ním v krátku již
přes moře lem
přijde Isolda sem.

(bez sebe)

Isolda jde!
Isolda má!

(Er ringt gleichsam nach Sprache)

O Treue! Hehre,
holde Treue!

*(Er zieht Kurwenal an sich
und umarmt ihn)*

Mein Kurwenal,
du trauter Freund!
Du Treuer ohne Wanken,
wie soll dir Tristan danken?
Mein Schild, mein Schirm
in Kampf und Streit,
zu Lust und Leid
mir stets bereit:
wen ich gehasst,
den hasstest du;
wen ich geminnt,
den minntest du.
Dem guten Marke,
dient' ich ihm hold,
wie warst du ihm treuer als Gold!
Musst' ich verraten
den edlen Herrn,
wie betrogst du ihn da so gern!
Dir nicht eigen,
einzig mein,
mit leidest du,
wenn ich leide:
nur was ich leide;
das kannst du nicht leiden!
Dies furchtbare Sehnen,
das mich sehrt;
dies schmachtende Brennen,
das mich zehrt;
wollt' ich dir's nennen,
könntest du's kennen:
nicht hier würdest du weilen,
zur Warte müsstest du eilen, -
mit allen Sinnen
sehnd von hinnen
nach dorten trachten und spähen,
wo ihre Segel sich blähen,
wo vor den Winden,
mich zu finden,
von der Liebe Drang befeuert,
Isolde zu mir steuert! -

(Sotva jsa schopen řeči)

Má spása! Síla!
Touha! Láska!

*(Přivine Kurwenala k sobě
a obejmě jej)*

Můj Kurwenale,
tys přítel můj!
Ty znáš jen pro mne žítí,
jak mám ti vděčen býti?
Mne chránil v boji
vždy tvůj štít,
mou strast i slalst
jsi znával ctít:
v zášti kdo mé,
i v tvé on byl;
v lásce kdo mé,
i v tvé on byl.
Pro krále Marka
já když jsem žil,
sám's nad zlato mu věrným byl!
Já když jsem musil
se zrádcem stát,
pak i tys krále zradil rád!
Ač ti vzdálen
bol je můj,
já když trpím,
cítíš se mnou:
co já však snáším,
to nelze ti snášet!
Jak spár bolu ránu
mou mi rve;
jak zlý osten touhy
duši štve;
stesk, jenž mne chvátí,
ten bys měl znáti:
zde dlít zda moh' bys tak dlouze,
hned pátrat spěchal bys v touze,
a ze vší síly
přes příboj bílý,
přes dálnou pláň by ses díval,
loď zdali brázdí vln příval,
tlum plachet bílý
sem zda pílí,
hnána vášní, touhy tíží
Isolda zda se již blíží! -

Es naht! Es naht
mit mutiger Hast!
Sie weht, sie weht -
die Flagge am Mast.
Das Schiff! Das Schiff!
Dort streicht es am Riff!
Siehst du es nicht?

(heftig)

Kurwenal, siehst du es nicht?

(Als Kurwenal, um Tristan nicht zu verlassen, zögert, und dieser in schweigender Spannung auf ihn blickt, ertönt, wie zu Anfang, näher, dann ferner, die klagende Weise des Hirten)

(Co Kurwenal, nechtě Tristana opustiti, váhá a tento v němém napětí naň upírá svůj zrak, zazní jako na počátku zprvu blízko, pak v dálce, žalobná píseň pastýře)

KURWENAL

(niedergeschlagen)

Noch ist kein Schiff zu sehn!

TRISTAN

(hat mit abnehmender Aufregung gelauscht und beginnt nun mit wachsender Schwermut)

Muss ich dich so verstehn,
du alte ernste Weise,
mit deiner Klage Klang?
Durch Abendwehen
drang sie bang,
als einst dem Kind
des Vaters Tod verkündet: -
durch Morgengrauen
bang und bänger,
als der Sohn
der Mutter Los vernahm.
Da er mich zeugt' und starb,
sie sterbend mich gebar, -
die alte Weise
sehnsuchtbang
zu ihnen wohl
auch klagend drang,
die einst mich frug,
und jetzt mich fragt:
zu welchem Los erkoren,
ich damals wohl geboren?
Zu welchem Los?
Die alte Weise

Již jde! Již jde!
Ten šílený chvat!
Já zřím! Já zřím
již vlajku na stěžni vlát.
A loď, již znám,
kol skal pluje k nám!
Mluv, zda ji zříš?

(prudce)

Kurwenale, zda též ji zříš?

(zdrčeně)

Já nezřím žádnou loď!

(naslouchá se slábnoucím rozechvěním a počne nyní s rostoucí zádumčivostí)

To zda mi říci má
té staré, vážné písně
tak zádumčivý tón?
Kdys hlásal mého
otce skon,
když den již mřel
a svět kdy v tmách se ztrácel:-
A ráno zněl mi,
den kdy svítal,
syn když osud
matky své měl znát.
Mne zplodiv, sám on mřel,
jí život já jsem vzal, -
té písně žalný
pláče zvuk
svůj stesk do jejich
vléval muk,
ten dřív se ptal,
a opět ptá:
ký los mi osud hodil,
proč na svět jsem se zrodil?
Můj los chce znát?
Z té písně dávné

sagt mir's wieder:
mich sehnen - und sterben!
Nein! Ach nein!
So heisst sie nicht!
Sehnen! Sehnen!
Im Sterben mich zu sehnen,
vor Sehnsucht nicht zu sterben!
Die nie erstirbt,
sehndend nun ruft
um Sterbens Ruh'
sie der fernen Ärztin zu. -
Sterbend lag ich
stumm im Kahn,
der Wunde Gift
dem Herzen nah:
Sehnsucht klagend
klang die Weise;
den Segel blähte der Wind
hin zu Irlands Kind.
Die Wunde, die
sie heilend schloss,
riss mit dem Schwert
sie wieder los;
das Schwert dann aber -
liess sie sinken;
den Giftrank gab sie
mir zu trinken:
wie ich da hoffte
ganz zu genesen,
da ward der sehrendste
Zauber erlesen:
dass nie ich sollte sterben,
mich ew'ger Qual vererben!
Der Trank! Der Trank!
Der furchtbare Trank!
Wie vom Herzen zum Hirn
er wütend mir drang!
Kein Heil nun kann,
kein süsster Tod
je mich befrein
von der Sehnsucht Not;
nirgends, ach nirgends
find ich Ruh':
mich wirft die Nacht
dem Tage zu,
um ewig an meinen Leiden
der Sonne Auge zu weiden.
O dieser Sonne
sengender Strahl,

opět zní mi:
jen toužit - a mřít!
Ne! Ach ne!
To můj že los?
Toužit! Toužit!
Jen v smrti stínu toužit,
a nesmět mřít touhou!
Zda mřítí smí,
zlou touhou štván
kdo smrti klid
z ruky vzdálené chtěl vzít?
Bídně mřel jsem
v člunu svém,
a rány jed
spěl k srdci blíž:
Z písně chvěl se
touhy smutek;
mne v Irsko proud větru nes,
jí jsem k nohám kles.
Však ránu, již
mi zléčil čas,
svým mečem
otevřela zas;
meč mstící z ruky
kles jí tiše;
mně píti dala
ze své číše:
když doufal jsem,
že zdrav budu zase,
den znovu vzplál mi
v své zářivé kráse:
že já nesmím teď mřítí,
jen v trýzni věčné žítí!
Ten jed! Ten jed!
Ten záhubný jed!
Běsně žárem svým
mi sáh' v srdce střed!
Ni lék, ni smrt,
ni tíha let
mne nezbaví
věčné touhy běd;
kde, ach, kde najdu
klid svůj jen:
mne vrhla noc
teď v bílý den,
a stále teď slunce pásti
smí zraky své na mé strasti.
Ó, toho slunce
plam úchvatný,

wie brennt mir das Hirn
seine glühende Qual!
Für diese Hitze
heisses Verschmachten,
ach, keines Schattens
kühlend Umnachten!
Für dieser Schmerzen
schreckliche Pein,
welcher Balsam sollte
mir Lindrung verleihn?
Den furchtbaren Trank,
der der Qual mich vertraut,
ich selbst - ich selbst,
ich hab' ihn gebraut!
Aus Vaters Not
und Mutter-Weh,
aus Liebestränen
eh' und je, -
aus Lachen und Weinen,
Wonne und Wunden
hab ich des Trankes
Gifte gefunden!
Den ich gebraut,
der mir geflossen,
den Wonne schlüpfend
je ich genossen, -
verflucht sei, furchtbarer Trank!
Verflucht, wer dich gebraut!

(Er sinkt ohnmächtig zurück)

KURWENAL

*(der vergebens Tristan zu mässigen
suchte, schreit entsetzt auf)*

Mein Herre! Tristan!
Schrecklicher Zauber!
O Minnetrug!
O Liebeszwang!
Der Welt holdester Wahn,
wie ist's um dich getan!
Hier liegt er nun,
der wonnige Mann,
der wie keiner geliebt und geminnt.
Nun seht, was von ihm
sie Dankes gewann,
was je Minne sich gewinnt!

(mit schluchzender Stimme)

jak žhne mozek můj
jeho žár nezkrotný!
Z té žhoucí výhně
plápolných vírů,
kde najdu stínu
já v noci míru!
Mé ňadro dmoucí
rve bolu spár,
který balzám zmírní
krve bouřný var?
Ten strašlivý nápoj,
jenž je původ mých běd,
já sám - já sám,
jsem svářel ten jed!
Mně otec strast,
a máti žal,
cit lásky slz mi
přival dal -
a rozkoš i lkání,
úsměvy, rány,
ty jedy v zhouby
nápoj mi dány!
Omamný jed,
smrtí jenž dýše,
tu šťávu ssál jsem
z života číše, -
ten nápoj zkázy buď klet!
Buď klet, kdo svářel jej!

(Klesne v mdlobách nazpět)

*(který se marně snažil Tristana
upokojit, vzkřikne zděšeně)*

Můj pane! Tristane!
Záhubné kouzlo!
Ó lásky klam!
Ó vášně blud!
Ó sladká světa lest!
Již veta po něm jest!
Zde leží teď
a mře statný rek,
jenž jak žádný se své lásce vzdal.
však sám z rukou lásky
malý vděk on vzal,
ač vše lásce své přec dal!

(vzlykavým hlasem)

Bist du nun tot?
Lebst du noch?
Hat dich der Fluch entführt?

(Er lauscht seinem Atem)

O Wonne! Nein!
Er regt sich, er lebt! -
Wie sanft er die Lippen rührt!

TRISTAN

(langsam wieder zu sich kommend)

Das Schiff? Siehst du's noch nicht?

KURWENAL

Das Schiff? Gewiss,
es naht noch heut';
es kann nicht lang mehr säumen.

TRISTAN

Und drauf Isolde,
wie sie winkt, -
wie sie hold
mir Sühne trinkt:
siehst du sie?
siehst du sie noch nicht?

Wie sie selig,
hehr und milde
wandelt durch
des Meers Gefilde?
Auf wonniger Blumen
lichten Wogen
kommt sie sanft
ans Land gezogen.
Sie lächelt mir Trost
und süsse Ruh',
sie führt mir letzte
Labung zu.
Ach, Isolde, Isolde!
Wie schön bist du!
Und Kurwenal, wie,
du sähst sie nicht?
Hinauf zur Warte,
du blöder Wicht!
Was so hell und licht ich sehe,
dass das dir nicht entgehe!
Hörst du mich nicht?

Mrtev jsi snad?
Živ - li jsi?
Podleh's kletbě své?

(Naslouchá jeho dechu)

Ó blaho! Ne!
On hnul se, je živ! -
Jak na rtech mu chví se dech!

(zvolna přichází k sobě)

Což loď? Nic dosud zřít?

Jen klid! Vždyť hned
tu bude loď;
již nelze meškat déle.

Mně z ní Isolda
kyne již, -
se mnou pít
jde smíru číš:
zříš-li ji?
K nám zda blíží se?

Jako vánku
výdech snivý
chvátá k nám
přes mořské nivy.
Přes vířivé tůně
v skvoucí záři
s vlídnou blíží
k nám se tváří.
Jde s ní věčný mír
a smíru zvěst,
to sladkou útěchou
mi jest.
Ach Isoldo, Isoldo!
Jak krásná jsi!
A, Kurwenale, ty,
zda zříš ji též?
Na stráž, ty líný,
mi rychle spěš!
Nač můj zrak se v touze dívá,
snad tobě dálka skrývá!
Což neslyšíš?

Zur Warte schnell!
Eilig zur Warte!
Bist du zur Stell'?
Das Schiff? Das Schiff?
Isoldens Schiff?
Du musst es sehen!
Musst es sehen!

Das Schiff? Sähest du's noch nicht?

(Während Kurwenal noch zögernd mit Tristan ringt, lässt der Hirt von aussen die Schalmel ertönen. Kurwenal springt freudig auf)

(Mezi tím co Kurwenal se ještě zdráhá a s Tristanem zápasí, ozve se z venčí pastýřova šalmaj. Kurwenal radostně vyskočí)

KURWENAL

O Wonne! Freude!

(Er stürzt auf die Warte und späht aus)

Ha! Das Schiff!
Von Norden seh' ich's nahen.

(in wachsender Begeisterung)

Wusst' ich's nicht?
Sagt' ich's nicht?
dass sie noch lebt,
noch Leben mir webt?
Die mir Isolde
einzig enthält,
wie wär' Isolde
mir aus der Welt?

TRISTAN

(von der Warte zurückrufend, jauchzend)

Heiha! Heiha!
Wie es mutig steuert!
Wie stark der Segel sich bläht!
Wie es jagt, wie es fliegt!

TRISTAN

Die Flagge? Die Flagge?

KURWENAL

Der Freude Flagge
am Wimpel lustig und hell!

TRISTAN

(auf dem Lager hoch sich aufrichtend)

Spěj k hlídce hned!
Chvátej tam k hlídce!
Pozor mi dej!
Zda loď jde blíž,
Isoldy loď?
Ji musíš zřít!
Zřít ji musíš!
Tu loď! Zříš ji v dáli?

Ó, vítej, spáso!

(Vrhne se na hlídku a pátrá v dáli)

Ha! Tam loď!
Sem k jihu již se blíží.

(v rostoucím zanícení)

Já tušil!
Já věděl,
živou že sám
ji zřít ještě mám!
Když bez Isoldy
prázdný je svět,
smí má Isolda
v tmě jíti zpět?

(z hlídky jásavě volá nazpět)

Hajha! Hajha!
Kterak plují směle!
Jak plachty vánkem se dmou!
Letí k nám jako pták!

A vlajka? A vlajka?

To spásy vlajka
tam čile na stěžni vlá!

(vysoko se na loži vztyčiv)

Hahei! Der Freude!
Hell am Tage
zu mir Isolde!
Isolde zu mir!
Siehst du sie selbst?

KURWENAL

Jetzt schwand das Schiff
hinter dem Fels.

TRISTAN

Hinter dem Riff?
Bringt es Gefahr?
Dort wütet die Brandung,
scheitern die Schiffe!
Das Steuer, wer führt's?

KURWENAL

Der sicherste Seemann.

TRISTAN

Verriet' er mich?
Wär' er Melots Genoss?

KURWENAL

Trau' ihm wie mir!

TRISTAN

Verräter auch du!
Unsel'ger!
Siehst du sie wieder?

KURWENAL

Noch nicht.

TRISTAN

Verloren!

KURWENAL

(jauchzend)

Heiha! Hei ha ha ha!
Vorbei! Vorbei!
Glücklich vorbei!

TRISTAN

(jauchzend)

Hei ha ha ha! Kurwenal,
treuester Freund!

Hahaj! Lod' spásy!
V záři dne
ke mně jde Isolda!
Isolda jde má!
Zříš ji snad již?

Lod' ztrácí se
za skálou teď.

Za skalou lod'?
Hrozí jí zmar?
Tam příboj zle řádí,
ztroskotá lodi!
Kdo kormidlo řídí?

Je námořník tvůj to.

Stal zrádcem se?
V síť Melota pad?

Já ručím zaň!

Jsi zrádcem i ty?
Ty neblahý!
Vidíš ji opět?

Ještě ne.

Ó, zkáza!

(jásavě)

Hajha! Haj ha ha ha!
Již zas ji zřím!
Šťastně jsou přes!

(jásavě)

Haj ha ha ha! Kurwenale,
příteli můj!

All mein Hab' und Gut
vererb ich noch heute.

KURWENAL

Vše, co mám tu sám,
to má býti tvým teď.

Sie nahen im Flug.

TRISTAN

Jdou letem k nám blíž.

Siehst du sie endlich?
Siehst du Isolde?

KURWENAL

Vidíš ji přece?
Zříš mou Isoldu?

Sie ist's! Sie winkt!

TRISTAN

Tot' ona! Mně kynel!

O seligstes Weib!

KURWENAL

Ó, mé dítě sladké!

Im Hafen der Kiel!
Isolde, ha!
Mit einem Sprung
springt sie vom Bord ans Land.

TRISTAN

Je v přístavu loď!
Isolda, ha!
Jak smělý skok
z přídě na pevnou zem.

Herab von der Warte,
müssiger Gaffer!
Hinab! Hinab
an den Strand!
Hilf ihr! Hilf meiner Frau!

KURWENAL

Ty zevloune líný,
z hlídky již dolů!
A hned již sám
na břeh spěj!
pomoz mé paní již!

Sie trag' ich herauf:
trau' meinen Armen!
Doch du, Tristan,
bleib mir treulich am Bett!

(Kurwenal eilt fort)

Ji přinesu sem:
věř mojí síle!
Však ty, Tristane,
zůstaň na loži svém!

(Kurwenal odkvapí)

ZWEITE SZENE

*(in höchster Aufregung
auf dem Lager sich mühend)*

TRISTAN

DRUHÁ SCÉNA

*(v nevyšším rozčilení
na loži)*

O diese Sonne!
Ha, dieser Tag!
Ha, dieser Wonne
sonnigster Tag!
Jagendes Blut!
Jauchzender Mut!
Lust ohne Massen,
freudiges Rasen!
Auf des Lagers Bann
wie sie ertragen!
Wohlauf und daran,
wo die Herzen schlagen!
Tristan der Held,
in jubelnder Kraft,
hat sich vom Tod
emporgerafft!

(Er richtet sich hoch auf)

Mit blutender Wunde
bekämpft' ich einst Morolden:
mit blutender Wunde
erjag' ich mir heut' Isolden!

*(Er reisst sich den Verband
der Wunde auf)*

Heia, mein Blut!
Lustig nun fliesse!

*(Er springt vom Lager herab
und schwankt vorwärts)*

Die mir die Wunde
ewig schliesse, -
sie naht wie ein Held,
sie naht mir zum Heil!
Vergeh' die Welt
meiner jauchzenden Eil!

(Er taumelt nach der Mitte der Bühne)

ISOLDE

(von aussen)

Tristan! Geliebter!

TRISTAN

(in der furchtbarsten Aufregung)

Wie, hör' ich das Licht?

Ó, toto slunce!
Ó, tento den!
Ó, slasti čárné
zářivý sen!
Krev pění mou
žár silou svou!
Vše rozkoš pouhá,
šílená touha!
Ložem poután svým
mám vše to snést!
Nuž vzhůru, ať chví
srdce mé se v štěstí!
Tristan, jenž v světě
dálném je znám,
nad smrtí vítězí
tu sám!

(Vztyčí se vysoko)

Krev z mé tekla rány,
když sklál jsem kdys Morolda:
krev z mé rány prýští
když sem kráčí dnes Isolda!

(Strhne si obvazy z rány)

Hoj, krvi má,
z rudé plyň brány!

*(Sekočí z lože
a potácí se dopředu)*

Ta, svým jež kouzlem
léčí rány, -
co rek spěchá zpět,
mně klid spásy přát!
Dám v zkázu svět
za ten jásavý chvat!

(Vrávorá doprostřed jeviště)

(zvenčí)

Tristane! Můj milý!

(v strašlivém rozčilení)

Jak, co slyším zde?

Die Leuchte, ha!
Die Leuchte verlischt!
Zu ihr, zu ihr!

Ta záře, ha!
Ta zář hasne již!
Jen k ní, jen k ní!

(Isolde eilt atemlos herein. Tristan, seiner nicht mächtig, stürzt sich ihr schwankend entgegen. In der Mitte der Bühne begegnen sie sich; sie empfängt ihn in ihren Armen. - Tristan sinkt langsam in ihren Armen zu Boden)

(Isolda přispěchá bez dechu. Tristan nejsa sebe mocen, vrhne se jí potácivě vstříc. Uprostřed jeviště se potkají; ona jej chopí do náruče. - Tristan klesá zvolna z jejího objetí k zemi)

ISOLDE

Tristan! Ha!

(sterbend zu ihr aufblickend)

Isolde!

(Er stirbt)

TRISTAN

Tristane! Ha!

(umíraje k ní vzhlíží)

Isoldo!

(Zemře)

ISOLDE

Ha! Ich bin's, ich bin's,
süssester Freund!
Auf, noch einmal
hör' meinen Ruf!
Isolde ruft:
Isolde kam,
mit Tristan treu zu sterben!
Bleibst du mir stumm?
Nur eine Stunde,
nur eine Stunde
bleibe mir wach!
So bange Tage
wachte sie sehnd,
um eine Stunde,
mit dir noch zu wachen:
betrügt Isolden,
betrügt sie Tristan
um dieses einzige,
ewig kurze
letzte Weltenglück?
Die Wunde? Wo?
Lass sie mich heilen!
Dass wonnig und hehr
die Nacht wir teilen;
nicht an der Wunde,
an der Wunde stirb mir nicht:
uns beiden vereint

Ha! To já jsem zde,
příteli můj!
Slyš, jak volám
v úzkosti své!
Isolda tvá,
Isolda jde,
sem s Tristanem jde mřítí!
Zůstaneš něm?
Jen ještě chvíli,
jen ještě chvíli
zůstaň mi živ!
Co dlouhých dnů
jsem probděla v touze,
bych tu krátkou chvíli
jen probdít tu mohla:
však svou Isoldu,
v tom podved Tristan
o štěstí jedině
krásné, věčně
krátké, poslední?
Ta rána? Kde?
Kéž lze ji zhojit!
Již blíží se noc,
jež nás má spojit;
ne na svou ránu,
na svou ránu nesmíš mřít:
nám přec v jedné chvíli

erlösche das Lebenslicht!
Gebrochen der Blick!
Still das Herz!
Nicht eines Atems
flücht'ges Wehn! -
Muss sie nun jammernd
vor dir stehn,
die sich wonnig dir zu vermählen
mutig kam übers Meer?
Zu spät!
Trotziger Mann!
Strafst du mich so
mit härtestem Bann?
Ganz ohne Huld
meiner Leidens-Schuld?
Nicht meine Klagen
darf ich dir sagen?
Nur einmal, ach!
nur einmal noch! -
Tristan! - Ha! -
horch! Er wacht!
Geliebter!

*(Sie sinkt bewusstlos
über der Leiche zusammen)*

má zmírat záře svít!
Je ztrhán tvůj zrak!
Ret je něm!
Zmlk srdce tvého
bouřný tluk! -
Já k tobě lkám teď
ze svých muk,
jež jsem moře přeplula dálné,
chtíc se stát chotí tvou.
Však žel!
Lkát pozdě je!
Mám snášet já
teď tvůj krutý trest?
Své trýzně hnět
nést bez smíru v svět?
Kéž můžeš znáti
žal, jenž mne schvátí!
Jen jednou, ach,
jen chvíli ještě! -
Tristane! - Ha! -
slyš! Je živ!
Můj milý!

*(Klesne v bezvědomí
na jeho mrtvolu)*

DRITTE SZENE

(Kurwenal war sogleich hinter Isolde zurückgekommen; sprachlos in furchtbarer Erschütterung hat er dem Auftritte beigewohnt und bewegungslos auf Tristan hingestarrt. Aus der Tiefe hört man jetzt dumpfes Gemurmel und Waffengeklirr. Der Hirt kommt über die Mauer gestiegen)

(Kurwenal přišel současně s Isoldou; beze slova v hlubokém rozechvění je přítomen celému výjevu a bez hnutí zírá upřeně na Tristana. Z hloubi je slyšet temný hluk a třesk zbraní. Pastýř přichází, přestoupiv zeď)

HIRT

*(hastig und leise
sich zu Kurwenal wendend)*

Kurwenal! Hör'!
Ein zweites Schiff.

(Kurwenal fährt heftig auf und blickt über die Brüstung, während der Hirt aus der

TŘETÍ SCÉNA

PASTÝŘ

*(kvapně a tiše
obracejíc se na Kurwenala)*

Kurwenale! Slyš!
Je druhá tu loď.

Ferne erschüttert auf Tristan und Isolde sieht)

(Kurwenal prudce vyskočí a dívá se přes hradební zed', zatímco pastýř hledí z dálky poděšen na Tristana a Isoldu)

KURWENAL

(in Wut ausbrechend)

Tod und Hölle!
Alles zur Hand!
Marke und Melot
hab' ich erkannt.
Waffen und Steine!
Hilf mir! Ans Tor!

(zuřivě propuknuv)

Hrom a peklo!
Vše ke mně sem!
Marka a Melota
poznal jsem.
Zbraně a kámen!
Pomoz! Tam k bráně!

*(Er eilt mit dem Hirten an das Tor,
das sie in der Hast zu verrammeln suchen)*

DER STEUERMANN

(stürzt herein)

Marke mir nach
mit Mann und Volk:
vergebne Wehr!
Bewältigt sind wir.

*(Spěchá s pastýřem k bráně, kterou
se snaží ve spěchu zatarasit)*

KORMIDELNÍK

(řítí se dovnitř)

Marke je zde
a s ním jeho lid:
nač bránit se
když vše je marno!

KURWENAL

Stell dich, und hilf!
Solange ich lebe,
lugt mir keiner herein!
BRANGÄNES STIMME
(aussen, von unten her)

Pomoz již nám!
Chci všem se bránit,
pokud sám budu živ!
BRANGÄNIN HLAS
(z venčí, zdola)

Isolde! Herrin!

KURWENAL

Isoldo! Paní!

Brangänes Ruf?

Brangäny hlas?

(hinabrufend)

(volaje dolů)

Was suchst du hier?

BRANGÄNE

Co ty zde chceš?

Schliess' nicht, Kurwenal!
Wo ist Isolde?

KURWENAL

Vzdej se Kurwenale!
Kde je Isolda?

Verrätrin auch du?
Weh dir, Verruchte!

MELOT

Ty též kleta bud!
Ty ženo zrádná!

(ausserhalb)

(vně)

Zurück, du Tor!
Stemm dich nicht dort!

(wütend auffahrend)

Heihaha! Dem Tag,
an dem ich dich treffe!

(Melot, mit gewaffneten Männern, erscheint unter dem Tor. Kurwenal stürzt sich auf ihn und streckt ihn zu Boden)

(Melot s ozbrojenci se objeví u brány. Kurwenal se naň vrhne a srazí jej k zemi)

KURWENAL

Jdi bloude zpět!
Nevzpírej se!

(se zuřivým smíchem)

Hajahaha! Dnes já
tvou hruď protknu zrádnou!

KURWENAL

Stirb, schändlicher Wicht!

MELOT

Weh mir, Tristan!

(Er stirbt)

(noch ausserhalb)

Kurwenal! Wütender!
Hör', du betrügst dich!

KURWENAL

Treulose Magd!

(zu den Seinen)

Drauf! Mir nach!
Werft sie zurück!
(Sie kämpfen)

(ausserhalb)

Halte, Rasender!
Bist du von Sinnen?

KURWENAL

Hier wütet der Tod!
Nichts andres, König,
ist hier zu holen:
willst du ihn kiesen, so komm!

*(Er dringt auf Marke
und dessen Gefolge ein)*

MARKE

Bídný sketo, zhyň!

Běda mně, Tristane!

(zemře)

(dosud venku)

Kurwenale! Šílený!
Slyš, ty se mýlíš!

Zrádná, jen pryč!

(ke svým)

Sem! Za mnou!
Jen dolů s ní!
(zápasí)

(vně)

Šílený, ustaň!
Tys pozbyl smyslů?

Nám vládne jen smrt!
Nic více, králi,
nelze tu získat:
po té-li prahneš, pojď blíž!

*(doráží na Marka a jeho
průvod)*

*(unter dem Tor mit
Gefolge erscheinend)*

Zurück! Wahnsinniger!

BRANGÄNE

*(hat sich seitwärts über die Mauer
geschwungen und eilt in den Vordergrund)*

Isolde! Herrin!
Glück und Heil!
Was seh' ich! Ha!
Lebst du? Isolde!

*(Sie müht sich um Isolde. - Marke mit seinem Gefolge hat Kurwenal mit dessen
Helfern vom Tore zurückgetrieben und dringt herein)*

*(Zabývá se Isoldou. - Marke se svou družinou zatlačil Kurwenala a jeho pomocníky
od brány a vnikl dovnitř)*

MARKE

O Trug und Wahn!
Tristan, wo bist du?

KURWENAL

*(schwer verwundet, schwankt vor Marke
her nach dem Vordergrund)*

Da liegt er -
hier - wo ich - liege.

(Er sinkt bei Tristans Füßen zusammen)

MARKE

Tristan! Tristan!
Isolde! Weh!

KURWENAL

(nach Tristans Hand fassend)

Tristan! Trauter!
Schilt mich nicht,
dass der Treue auch mitkommt!

(Er stirbt)

MARKE

Tot denn alles!
Alles tot!
Mein Held, mein Tristan!
Trautester Freund,

(zjevív se v bráně se svými)

Jdi zpět! V záhubu jdeš!

*(přeskočivši stranou zed'
spěchá do pořadí)*

Isoldo! Má paní!
Spása, zdar!
Co zřím to! Ha!
Žiješ? Isoldo!

Ó, klam a blud!
Tristane! Kde meškáš?

*(těžce raněn, potácí se před
Markem do popředí)*

Tu leží -
kde - já - ležím.

(Klesne u Tristanových nohou)

Tristan! Tristan!
Isoldo! Žel!

(chápe se Tristanovy ruky)

Tristane! Pane můj!
již odpusť,
že tvůj přítel jde s tebou!

(Zemře)

Smrt zde vládne!
Mrtvo vše!
Můj rek, můj Tristan!
Můj věrný druh!

auch heute noch
musst du den Freund verraten?
Heut', wo er kommt,
dir höchste Treue zu bewähren?
Erwache! Erwache!
Erwache meinem Jammer!

*(schluchzend über die Leiche
sich herabbeugend)*

Du treulos treuster Freund!

*(die in ihren Armen Isolde
wieder zu sich gebracht)*

Sie wacht! Sie lebt!
Isolde! hör mich,
vernimm meine Sühne!
Des Trankes Geheimnis
entdeckt' ich dem König:
mit sorgender Eil'
stach er in See,
dich zu erreichen,
dir zu entsagen,
dir zuzuführen den Freund.

BRANGÄNE

MARKE

Warum, Isolde,
warum mir das?
Da hell mir enthüllt,
was zuvor ich nicht fassen konnt',
wie selig, dass den Freund
ich frei von Schuld da fand!
Dem holden Mann
dich zu vermählen,
mit vollen Segeln
flog ich dir nach.
Doch Unglückes
Ungestüm,
wie erreicht es, wer Frieden bringt?
Die Ernte mehrt' ich dem Tod:
der Wahn häufte die Not.

BRANGÄNE

Hörst du uns nicht?
Isolde! Traute!
Vernimmst du die Treue nicht?

(Isolde, die nichts um sich her vernommen, heftet das Auge mit wachsender

I dnes mne
musel zklamat zrádný přítel?
Dnes, kdy jsem
odměnit chtěl jeho vzácnou věrnost?
Ó vzbud' se! Vzbud' se!
Slyš zoufalý můj nářek!

*(vzlykaje sklání se
nad mrtvolou)*

Ty zrádný přítel byl's!

*(která ve svém náručí
přivádí Isoldu opět k sobě)*

Je živa! Je živa!
Isoldo! Vzbud' se
a slyš zpověď moji!
Já nápoje kouzlo
jsem odkryla králi:
tu na lodi své
za vámi hned
přes moře chvátal,
chtě se tě zřící
a svému příteli vzdát.

Ó, proč, Isoldo,
proč to mně?
Mně jasným je vše,
co jsem dřív nemoh' pochopit;
jsem rád, že přítel můj
je vzdálen vší viny!
Vám vzápětí
já moře brázdil,
by choť můj přítel
vzal z rukou mých.
Však proč bouře
neštěstí,
stihla toho, jenž míru přál?
Já smrti žeň zmnožil sám:
vší bídy původ je klam!

Znáš - li mne přec?
Isoldo! Lásko!
Slyš hlas věrné dívky své!

Begeisterung auf Tristans Leiche)

(Isolda, jež kolem sebe nic nechápe, upírá zraky v rostoucím zanícení na Tristana)

ISOLDE

Mild und leise
wie er lächelt,
wie das Auge
hold er öffnet, -
seht ihr's, Freunde?
Säh't ihr's nicht?
Immer lichter
wie er leuchtet,
sternumstrahlet
hoch sich hebt?
Seht ihr's nicht?
Wie das Herz ihm
mutig schwillt,
voll und hehr
im Busen ihm quillt?
Wie den Lippen,
wonnig mild,
süßer Atem
sanft entweht: -
Freunde! Seht!
Fühlt und seht ihr's nicht?
Hör ich nur
diese Weise,
die so wunder-
voll und leise,
Wonne klagend,
alles sagend,
mild versöhnend
aus ihm tönend,
in mich dringet,
auf sich schwinget,
hold erhallend
um mich klinget?
Heller schallend,
mich umwallend,
sind es Wellen
sanfter Lüfte?
Sind es Wogen
wonniger Düfte?
Wie sie schwellen,
mich umrauschen,
soll ich atmen,
soll ich lauschen?

Usmívá se
tiše, jemně,
zrak mu ohněm
září temně, -
zda to zříte,
přátelé?
Zář se line
z jeho tváře,
stíní hvězdy
slunce jas.
Zříte to?
Hruď mu vzdouvá
srdce tluk,
v ňadrech zmírá
ruch sladkých muk.
Mírně toužný
chví se dech
spí na jeho
svůdných rtech. -
Drazí! Blíž!
Cítit, zřít to lze!
Zníti slyším
píseň slavnou,
jež mi báji
šeptá dávnou,
vstříc mi jásá,
vše mi hlásá,
smírně tichá
rozkoš dýchá,
vlídně tklivá,
stále živá,
kol mých skrání
věčně zpívá.
Záře plání,
tónů vlání,
to jsou vlny
bouřné tůně,
jsou to vánky
kouzelné vůně?
Jak se bouří,
kol mne krouží,
v nitra mého
hloub se hrouží!

Soll ich schlürfen,
untertauchen?
Süss in Düften
mich verhauchen?
In dem wogenden Schwall,
in dem tönenden Schall,
in des Weltatems
wehendem All, -
ertrinken,
versinken, -
unbewusst, -
höchste Lust!

(Isolde sinkt, wie verklärt, in Brangänes Armen sanft auf Tristans Leiche. Grosse Rührung und Entrücktheit, unter den Umstehenden. Marke segnet die Leichen. - Der Vorhang fällt langsam)

(Isolda, jako proměněna, klesá z náruče Brangäny volně na mrtvolu Tristanovu. Velké pohnutí a rozechvění mezi přítomnými. Marke žehná mrtvolám. - Opona zvolna padá)

Smíru dech ten,
mám - li ssáti?
Vášni sladké
mám se vzdáti?
V tónů jásavý hlas,
v slunce zářivý jas,
z říše stínů
v ten svět věčných krás
se hroužím,
a toužím
v míru taj, -
v lásky ráj!